



FILATELISTA

часопис савеза филателиста срб

бр. 153

**30 GODINA SLOBODE
HEROJSKOGA BEOGRADA**

**IX РЕПУБЛИЧКА
ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА**

1944

1974

„БЕОГРАД 74“



Redakcija Filateliste: Sremska 6/IV, 11000 Beograd, p. fah 702

Telefon: (011) — 628-431

Žiro račun SFS kod SDK: 60806-678-11966

Godišnja pretplata: Jugoslavija din 20.—, inostranstvo din. 35.—

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu SRS br. 413/380
73-02 od 16. maja 1973. godine oslobođen poreza na promet.

U OVOM BROJU:

- : Trideset godina u slobodi
- B. Pečar : 25 godina Filatelistične zveze Slovenije
- Ur : Koliko košta Filatelista?
- : Naše nove marke
- : Iz sveta aerofilatelije
- MRV : Katalog maraka jugoslovenskih zemalja
- A. Turina : Zumstein 1975
- B. Udovički : Filatelističke izložbe kod nas ...
 - : ... i u svetu
 - : Katalog celina (nastavak)
 - : Aukcije vam govore ...
 - : Sa svih strana
 - : Naši novi prigodni žigovi ...
 - : Kutak za numizmatiku
 - : Nova izdanja maraka
 - : Mali oglasi
 - : In memoriam

Redakcioni odbor: prof. Petrašin Nikitović,
Dip. ecc. Dimitrije Bezborodov
Imre Vaci

Glavni urednik: Miodrag R. Vuković.

Izdavač: Savez filatelista Srbije, Sremska 6/IV, 11000 Beograd.

Š t a m p a r i j a
„SAVA MIHIĆ”. Maršala Tita 46—48, 11080 Zemun, tel. 607-176.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

СЕПТЕМБАР — ОКТОБАР 1974. ● 153



ТРИДЕСЕТ ГОДИНА У СЛОБОДИ

Девета републичка филателистичка изложба Савеза филателиста Србије одржана је у аули Дома омладине у Београду у времену од 16. до 20. октобра под називом „Београд 74 — тридесет година у слободи”. У организацији Савеза филателиста Србије и Градске конференције ССРН Београда, изложба је била посвећена тридесетогодишњици ослобођења Београда — града хероја, и већином својих експоната илустровала је борбу за слободу наших народа.

Изложбу је отворио проф. Брана Димитријевић, потпредседник Градске конференције ССРН Београда, који се у свом поздравном говору посебно задржао на ослобођењу Београда 1944. године, и његовом значају за даљи ток и развој народноослободилачке борбе и револуције народа Југославије. Професор Димитријевић се на крају посебно захвалио Савезу филателиста Србије на његовој друштвеној активности која се огледа и у организовању ове изложбе, и истакао да су републичке изложбе Савеза постале већ традиционални, саставни део прослава Дана ослобођења Београда које организује Градска конференција ССРН.

На изложби је учествовало 24 излагача из разних крајева наше земље, чији су излошци на 580 листова обрадили стварање и развој социјалистичке Југославије. Изложба је доживела рекордну посету, каква није забележена чак ни у Земуну 1971. године. Томе је свакако допринело и добро одабрано место одржавања изложбе, чиме је она изашла из уских, затворених филателистичких оквира и отворила се свим посетиоцима Дома омладине. Треба истаћи да су највише пажње изложби поклонили управо нефилателисти, који су своје прве, непосредне импресије оставили забележене у књизи утисака.



25 GODINA FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

Bojan Pečar, Ljubljana

U motelu Jasnica kraj Kočevja 29. septembra skupili su se filatelisti skoro iz svih filatelističkih organizacija Slovenije na svečanoj proširenoj sednici upravnog odbora FZS povodom srebrnog jubileja svoje organizacije.

Sednicu je otvorio domaćin, sekretar Filatelističkog društva Kočevje, drug Andrej Arko. Posle kraćeg programa domaćeg djevojačkog pevačkog hora, skup su pozdravili pioniri iz filatelističkih krugova društva Slovenske Konjice, najboljeg slovenačkog društva.

U svom prigodnom govoru predsednik FZS France Leskošek upoznao je sve prisutne sa uspesima i problemima Filatelistične zveze Slovenije u proteklih 25 godina. Iz opširnog referata uzmimo samo nekoliko brojki, koje do izvesne mere prikazuju aktivnost slovenačkih filatelista.

FZS je do sada organizirala 4 republičke izložbe i jednu saveznu. Pored ovih, organizirala je još samostalne pionirske filatelističke izložbe, i to 4 republičke, 2 savezne i jednu međunarodnu. Na svakoj od njih izlagalo je najmanje 68 pionira u 200 vitrina. Pored toga, slovenačke filatelističke organizacije priredile su 184 članskih, 25 međunarodnih i 187 samostalnih pionirskih i omladinskih izložbi. Istovremeno, članovi FZS sudjelovali su na svim saveznim i međurepubličkim izložbama, na koje su bili pozvani.

Od početka 1964. godine slovenački filatelisti imali su učešća i na međunarodnim izložbama u inostranstvu. Sudjelovali su na 43 izložbe i osvojili 8 počasnih nagrada, 26 zlatnih, 29 pozlaćenih, 53 srebrne, 44 posrebrene, 73 brončanih medalja, 28 diploma i samo 8 certifikata o učešću na izložbama! Ove brojke najbolje dokazuju da su slovenački filatelisti na izložbama u Austriji, Bugarskoj, Francuskoj, Italiji, Mađarskoj, DR Njemačkoj, Poljskoj, Rumunjskoj i Turskoj pokazali kvalitetne izložke.

Na međunarodnom planu treba svakako pomenuti i međunarodne filatelističke susrete. Tako, počev od 1958. godine na inicijativu Mariborskog filatelističkog društva beležimo najmanje 5 međunarodnih susreta godišnje. Pored ovih susreta treba posebno pomenuti dva međunarodna kruga sudjelovanja, i to filatelista gradova Celovec, Maribor i Udine, te Grac, Ljubljana, Nagykanizsa, Szombathely, Temišvar, Trst, Venecija i Zagreb. Ova dva kruga sudjelovanja predstavljaju veoma snažnu međunarodnu suradnju, koja u poslednjim godinama sve više prelazi gradske granice i postaje suradnja filatelista pokrajina odnosno republika, kojim ovi gradovi pripadaju.

Već po broju priređenih pionirskih i omladinskih izložbi vidi se da je FZS učinila sve što je bilo u njezinim mogućnostima da u svoje redove učlañi što više mladih filatelista. Da bi taj rad sa omladinom bio što bolji, u pripremi je detaljniji seminar, koji će uz pomoć ko-

lor dijapozitiva na najbolji način upoznati najmlađe sa osnovama filatelije.

U svih 25 godina postojanja FZS se uvek borila za prava filatelista, i to protiv ključnih maraka do 1960. godine, a kasnije protiv nepravedne distribucije naših prigodnih maraka, koja je u poslednjim godinama u Sloveniji puno štetila razmahu filatelije i njene organizacije. No, slovenački filatelisti nisu mislili samo na svoja prava nego i na svoje dužnosti! Na svim svojim izložbama posvetili su najviše pažnje našoj socijalističkoj stvarnosti i našoj revoluciji, što se najbolje vidi po tome, da je na našim izložbama sve više izložaka sa specifično našim temama, kao Život druga Tita, Od oktobarske revolucije do samoupravljanja, NOR u Sloveniji i Jugoslaviji i sličnim. FZS nije zaboravila i na svoje dužnosti prema sunarodnjacima van granica naše zemlje! U svoje redove primila je jednu slovenačku filatelističku organizaciju van naših granica, i to Tržaški filatelistični klub »Lovrenc Košir« u Trstu. Iako sama nema velikih finansijskih mogućnosti, FZS je svestrano potpomagala ovaj klub u njegovom skoro 21-godišnjem radu.

Na slici:

Gosti i delegati prate izlaganje predsednika FZS Franca Leskoška



Još bi mogli govoriti o uspesima, kao recimo o izdavanju listova »Nova filatelija« i »Bilten FZS«, o filatelističkom preduzeću FILUS (poslije 5 godina rada zbog politike ključnih maraka trebalo je da prestane sa radom), o kružnoj razmeni maraka i drugom, no mislim, da je najvažnije podvući to, da je FZS u ovom periodu uspela uspostaviti veoma tesne veze sa slovenačkim poštanskim organizacijama, sa Savezom udruženja boraca NOR Slovenije i sa Savezom prijatelja omladine Slovenije. Puno filatelističkih akcija uspelo je baš zbog tesne suradnje sa ovim organizacijama.

Za zasluge u razvoju slovenačke filatelije, FZS je do sada naimenovala 5 počasnih članova, među kojima i drugove Edvarda Kardelja i Božidara Jakca, a za počasnog predsednika FZS druga Dr Ivana Ribara. Najboljim svojim članovima od 1961. godine nadalje podelila je 112 zlatnih znakova FZS. Od iduće godine dodjeljivati će FZS najzaslužnijim filatelistima zlatne, srebrne i brončane medalje sa likom Lovrenca Koširja.

To je nekoliko brojki i uspeha, koje smo uzeli iz opširnog referata predsednika FZS Franca Leskoška.

Poslije referata predsednika FZS skup su pozdravili počasni član FZS akademik Božidar Jakac, republički sekretar za urbanizam

ing. Boris Mikoš u ime Izvršnog veća SR Slovenije, Jože Dobnik u ime Udruženog poduzeća PTT Ljubljana, Slavko Urbančič u ime Saveza prijatelja omladine Slovenije, Vitomir Sokolović u ime Saveza filatelista Srbije, Ivan Ločniškar u ime slovenačkih filatelista iz Trsta i pretstavnici nekih društava i klubova iz Slovenije. Posle tih pozdrava pročitani su još pozdravi počasnog člana FZS Edvarda Kardelja, Saveza udruženja boraca NOR Slovenije, Poduzeća PTT prometa Ljubljana i raznih filatelističkih organizacija.

Na kraju svečanosti podeljeno je sto osam posebnih priznanja za rad na razvoju slovenačke filatelije.

U čast 25-godišnjice FZS, Filatelističko društvo Slovenske Konjice iskovalo je posebne jubilarne znakove sa amblemom FZS. Brončani i srebrni su bili u prodaji, dok su zlatne znakove primili počasni učesnici sednice i najzaslužniji za razvitak filatelije u Sloveniji.

Dan prije proslave srebrnog jubileja FZS, 28. septembra, u Ljubljani je bio u upotrebi prigodan poštanski žig, a FZS je izdala spomen omotnicu.

КОЛИКО КОШТА ФИЛАТЕЛИСТА?

Од како се септембра 1949. појавио први број, па до данас, Филателиста се ослањао искључиво на своје сопствене снаге и излазио без дотација, исплаћујући своје рачуне, веома редовно уосталом, од дела чланарине и остварених претплата. Полазећи од чињенице да Савез филателиста Србије није организација која послује на бази профита, удео у чланарини био је тако одређен да покрије трошкове штампања и поштарине часописа који се достављају члановима, и једног дела бесплатних примерака. Преостали бесплатни примерци и сви часописи за претплатнике исплаћивани су из фонда претплата, док је приход од огласа ишао за покривање ванредних расхода (повишење трошкова штампе и сл.).

Данас, услед вртоглавих скокова трошкова штампања, који су у односу на децембар 1973. достигли цифру од близу 300%, налазимо се у ситуацији да у следећој години или смањимо број часописа који ће изаћи на 3—4 примерка (што би неоспорно било најгоре могуће решење), или да излаз потражимо на другој страни.

Претплата, чланарина и трошкови 1968—73.

У току протеклих шест година, трошкови штампања часописа били су мање више уједначени, и извесна повишења ових трошкова била су чешће резултат пораста бројног стања чланства и претплатника него знатнијих поскупљења графичких услуга. Укупни расходи које је Савез имао око часописа у овом периоду износили су:

1968.	1969.	1970.	1971.	1972.	1973.	Укупно
18.850	18.852	20.200	22.190	29.170	32.320	141.582

или у просеку 23.597 динара годишње.

У истом периоду претплата на наш часопис износила је 12 динара, да би тек 1973. била подигнута на 15 динара.

Чланарина која је ишла Савезу од сваког редовног члана износила је, и још увек износи, 2 динара месечно, од чега је 1 динар ишао у корист часописа. Ова сума била је довољна да покрије све потребне трошкове, као и губитке на оним количинама часописа који су слати члановима СФ Војводине, а који су у просеку износили око 900 динара годишње. За своје одрасле чланове СФ Војводине је за часопис учествовала са 0,70 динара месечно по члану.

Шта се догодило у 1974., ...

Већ у јануару 1974. цена штампања једног примерка Филателисте скочила је са 1,20 на 2,00 динара. Рачунајући трошкове поштарине и бесплатне примерке, сваки часопис који је дат члановима и претплатницима коштао нас је 2,35 динара, а у укупном износу 9.200 динара. Да би бар делимично било покривено ово поскупљење, број бесплатних примерака за омладинце смањен је на 400 примерака, али су због новог поскупљења штампе укупни трошкови износили 9.000 динара, или 2,40 динара по послатом примерку. Филателиста бр. 151 донео нам је опет поскупљење, те је и поред смањења броја бесплатних примерака за омладинце трошак износио 9.400 динара, или 2,70 динара по примерку послатом члановима и претплатницима.

Са овим бројем закључен је период у коме је Филателиста био достављан свим одраслим члановима СФ Војводине, и од броја 152 прешло се на добровољну претплату, која је, за друго полугође 1974. одређена на 10 динара. У том периоду је од чланарине редовних (одраслих) чланова за рачун часописа издвојено 12.000 динара, по старом кључу. Са своје стране, СФ Војводине обавезала се да, такође по старом кључу, за сваког свог редовног члана уплати по дин. 0,70 месечно за период јануар-јули, у укупном износу од дин. 6.510. Како овај износ није до данас уплаћен, то се може само условно рачунати у приход.

Са преласком на добровољну претплату филателиста — чланова СФВ, њихов број је са 1.550 опао на око 400. Осим тога у потпуности су укинута бесплатни примерци за омладинце, а ревидиран је и број часописа који се шаљу филателистичким и поштанским организацијама у земљи. И поред тако знатног смањења тиража, укупни трошкови штампања и отпреме часописа готово да се и нису смањили, јер је цена штампања за бр. 152 скочила за читав 1 динар у односу на претходни број. Коначно, овај број који управо читате штампан је такође по новој цени, која, не рачунајући поштарину и бесплатне примерке износи 3,55 динара, или тачно 300% од цене из децембра 1973. Укупни трошкови штампања и поштарине износе 9.900 динара, колико ће коштати и бр. 154 уколико не дође до даљег повишења цене штампања.

У овом периоду од чланарине је одвојено 12.500 динара, рачунајући 1 динар месечно по сваком одраслом члану. Осим тога у току целе године остварени су још и следећи приходи:

— од претплата, по одбитку провизије групним претплатницима (око 110 годишњих и око 400 полугодишњих)	—	—	5880
— од огласа	—	—	2170
— од сепарата	—	—	150
		Укупно	8200

Да резимирамо, у току ове године трошкови штампања износиће најмање 55.700 динара, а приход (рачунајући и износ од 6.150 од СФВ) 39.200 динара, што значи да ће Савез из других фондова морати да покрије разлику од 16.500 динара, колико ће у овој години износити чист губитак на часопису.

... а шта нас чека у 1975. години.

Из изнетих података могу се извести следећи закључци: а) да ће нас сваки комплет бројева за 1974. послат претплатницима и члановима коштати око 18,25 динара, од чега 7,50 динара отпада на прво полугође а преосталих 10,75 динара на друго полугође; б) да су годишњи претплатници у потпуности покрили трошкове штампања и поштарине примерака који су им достављени, и да су преосталим износом од дин. 1,75 делимично надокнадили губитке које смо имали на полугодишњим претплатницима; в) да су најзнатнији губици остварени на примерцима који су достављани члановима у оквиру чланарине, и то у првом полугођу 1,50 динара по члану са уже територије Србије и 3,25 динара по члану СФВ, а у другом полугођу 4,75 динара по члану са уже територије Србије. За целу годину губитак по сваком члану са уже територије Србије износи, дакле, 6,25 динара.

Полазећи од овог броја Филателисте као основе, можемо узети да ће штампање износити 3,55 динара по комаду. Када се томе дода износ од 0,20 динара по примерку на име поштарине, и када се трошкови штампања бесплатних примерака, који се морају слати било у оквиру размене било ради добијања података о новим издањима марака, расподеле на примерке који се достављају претплатницима и члановима, добија се износ од око 4 динара по броју. Пошто Филателиста излази шест пута годишње, комплет бројева за 1975. износио би 24 динара под условом да не буде никаквих поскупљења, но на тако нешто тешко је рачунати.

Наведени разлози присиљавају редакцију Филателисте да за следећу годину претплату подигне на 30 динара, и да у исто време позове друштва да са својим члановима размотре допринос за часопис у оквиру редовне чланарине. Износ од 2,50 динара месечно обезбедио би редовно и несметано излажење часописа у току следеће године.

У жељи да члановима СФС и претплатницима бар у извесној мери компензира ово повећање цене, редакција је одлучила да од 1. јануара сваком од њих омогући бесплатно објављивање по једног малог огласа до двадесет речи годишње.

(Ур.)

IZLOŽBA I DAN RAZMENE U NOVOM BEČEJU

Dan Republike i 30-godišnjicu oslobođenja Novog Bečeja filatelisti će obeležiti organizovanjem III filatelističke izložbe. Izložba na kojoj će pored domaćina, kao izlagači učestvovati filatelisti iz Mind-senta (Mađarska), Sente, Zrenjanina i Ade, će biti održana u prostorijama Narodnog univerziteta u vremenu od 28. novembra do 1. decembra. U nedelju, prvog decembra, biće organizovan i »Dan razmene«. Stolovi se ne naplaćuju. Zainteresovanj filatelisti prijave treba da šalju na adresu: Husein Čamdžić, Petra Drapšina 17, 23272 Novi Bečej.

NAŠE NOVE MARKE

Dvestogodišnjica Narodne i univerzitetske biblioteke u Ljubljani

Uključujući se u proslavu dvestogodišnjice Narodne i univerzitetske biblioteke u Ljubljani Zajednica jugoslovenskih PTT pustiće u prodaju 21. oktobra prigodnu marku od 1,20 dinara u tiražu od milion primeraka.

Na marki je prikazana unutrašnjost narodne i univerzitetske biblioteke, koju je, neposredno pred drugi svetski rat, izgradio profesor Jože Plečnik. Centralno mesto na marki zauzima bista poznatog slovenačkog književnika Primoža Trubarja (1508—1586), koji ne samo što je predstavljao početak slovenačke književnosti već i bio osnivač prve javne biblioteke. Već 1569. Trubar pri zemaljskim nadleštviima Vojvodine Kranjske osniva javnu biblioteku, koja 1616. prelazi u vlasništvo jezuitskog reda, odnosno ljubljanskog biskupa.



Sa rasformiranjem jezuitskog reda 1773. godine, biblioteka kolegijuma igubila je svoga vlasnika, te su nadležni organi uprave doneli odluku o formiranju javne biblioteke, i preduzeli mere za izvršenje popisa. Pred sam popis, 1774. godine, u jezuitskom kolegijumu izbio je veliki požar koji je uništio veći deo fonda, i iz koga je spašeno samo 637 knjiga, koje predstavljaju osnovni fond postojeće Narodne i univerzitetske biblioteke u Ljubljani. Danas biblioteka raspolaže sa oko milion tomova knjiga.

Nacrt za marku izradio je akademski slikar iz Ljubljane Božidar Jakac, koji je i ranije davao veoma uspela rešenja za naše marke, a rez je delo gravera V. Cvetkovića. U jednobojnoj gravuri i tabacima od devet primeraka marku je štampao Zavod za izradu novčanica u Beogradu.

U isto vreme biće pušten u prodaju prigodan koverat, a koristiće se specijalni žig prvog dana.

Umetnost u Jugoslaviji kroz vekove

Cveće na slikarskim platnima zajednički je motiv šest maraka ukupne nominalne vrednosti od din. 22,80 koje će ZJPTT emitovati 28. novembra u čast Dana republike.

Na markama su prikazana dela šestorice eminentnih jugoslovenskih slikara XX veka, slikara koj čiji se život kao crvena nit provlači školovanje ili boravak u Parizu, jak uticaj kubizma u mladim danima i izgrađivanje sopstvenog izraza krajem dvadesetih i početkom tridesetih godina ovog veka:

- 0,80 din. — „Beli božur” Petra Dobrovića (1.000.000)
- 2,00 din. — „Karanfili” Vilka Gecana (800.000)
- 3,00 din. — „Cveće” Milana Konjovića (500.000)
- 4,00 din. — „Bela vaza” Save Šumanovića (500.000)
- 5,00 din. — „Žavornjaci” Stane Kregara (500.000)
- 6,00 din. — „Ruže” Petra Lubarde (200.000).

Prema izboru Dr Laze Trifunovića, marke je pripremio za štampu akademski slikar iz Beograda A. Milenković.

U tabacima od 9 primeraka, tehnikom petobojne heliogravure, marke je štampala švajcarska firma „Kurvoazije”.

Na dan izdavanja maraka biće pušteni u prodaju prigodni koverti (3), a pošta Beograd 1 koristiće poseban žig prvog dana.

* * *

Predviđa se da uskoro bude puštena u prodaju redovna marka za automate od 1,20 dinara.

Emisioni plan za 1975. godinu

Od Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost ZJPTT dobili smo konačnu verziju emisionog plana za 1975. godinu. U odnosu na prednacrt koji smo objavili u prošlom broju (vidi Filatelistu br. 152, str. 8), definitivno usvojeni plan pokazuje izmenu samo kod izdanja za Dečju nedelju. Umesto najavljene 3 marke ukupne nominalne vrednosti od din. 9,40 koje su bile predviđene za 4. oktobar, na dan 1. oktobra biće emitovane dve vrednosti ukupne nominalne od din. 9,20, dok će 6. oktobra biti puštena u prodaju doplatna marka Dečje nedelje u vrednosti od 0,50 dinara. Na taj način broj predviđenih maraka ostao je isti — 42, broj izdanja povećao se sa 17 na 18, a ukupna nominala sa 156,80 na 157,10 dinara.

Koverata prvog dana, čija će cena sledeće godine biti 2,50 umesto sadašnjih 2 dinara, predviđa se 20, od čega po tri za Muzejske eksponate i Umetnost, po dva za Floru i Zaslužne ljude, i po jedan za sva ostala izdanja.

Definitivnim emisionim planom data su i neka bliža obaveštenja o „novom spektru apoeni redovnih poštanskih maraka”, koji će se sastojati od šesnaest vrednosti ukupne nominalne od 16,60 dinara.

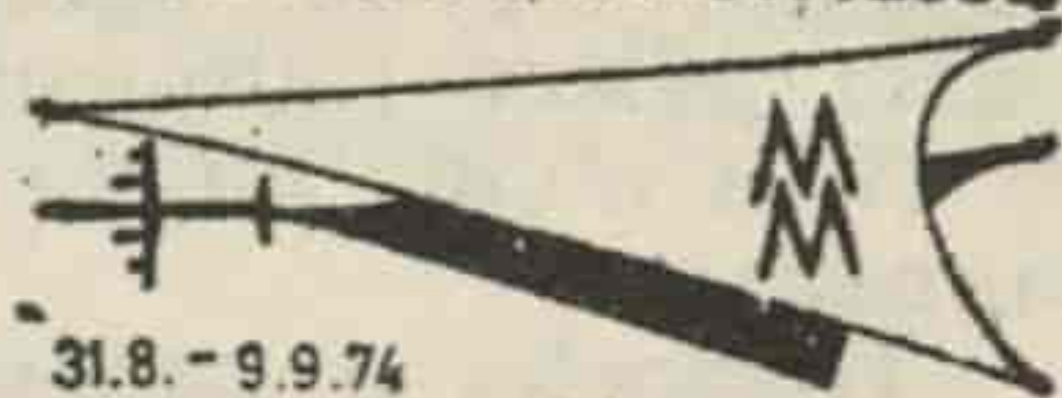
IZ SVETA AEROFILATELIJE



Compania Mexicana de Aviacion osnovana je pre pedeset godina, sa samo četiri dvokrilna aviona tipa Linkoln Standard koji su svoj prvi let obavili na liniji Ciudad Meksiko — Tampiko 20. avgusta 1924., da bi ubrzo poleteli i na linijama za Tukspan i Ver, a granice Meksika preleteli na putu za Los Anđelos. Od prvog dana avioni kompanije prenosili su pored putnika i poštu, te je ovaj jubilej od posebnog interesa i za ljubitelje aerofilatelije. Na sam dan pedesetogodišnjice, puštene su u promet dve marke od 0,80 i 2\$, i izvršen prigodni let.

Po već ustaljenoj tradiciji jesenji velesajam u Lajpcigu obeležen je sa više filatelističkih manifestacija. U samom gradu održana je filatelistička izložba, puštene su u promet dve marke, prigodan koverat i žig prvog dana, a organizovana je i posebna poštanska vazдушna služba. Aviorom koji je za to bio naročito određen prenošene su pošiljke koje su išle iz Lajpciga ili preko njega. Sva pisma, prenetavim avionom, bila su žigosana prigodnim žigom leta pravougaonog oblika, sa simboličkim prikazom aviona u letu, znakom velesajma i nepokretnim datumom 31. 8. — 9. 9. 74.

LEIPZIGER HERBSTMESSE



31.8. - 9.9.74

SONDERFLUGVERKEHR



Još 1938. godine u Zalivu ruža u Australiji sleteo je prvi poštanski hidroavion kompanija Qantas i Imperial Airways, koji je, u okviru Imperijalnog plana vazdušne pošte leteo na liniji Velika Britanija — Novi Zeland. Neposredno po završetku II svetskog rata kompanija Anset je sa svojim prepravljenim vojnim hidroavionima tipa Sanderlend uspostavila redovnu liniju između Zaliva ruža u Novom Južnom Velsu i Ostrva lorda Hauva, održavajući je sve do 10. septembra ove godine kada je hidroavionska pošta konačno ukinuta i zamenjena običnom vazдушnom poštom. Poslednji let poštanskog hidroaviona na ovoj liniji, i u Australiji uopšte, obeležen je upotrebom prigodnog žiga, kojim su žigosane sve prenete pošiljke.

Novi katalogi

КАТАЛОГ МАРАКА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЗЕМАЉА

Штампан на 560 страна црног формата у брошираном повезу, са око 1920 илустрација и 11.000 цена, нови Каталог поштанских марака југословенских земаља појавио се у продаји 1. октобра ове године у издању Бироа за поштанске марке и издавачку делатност ЗЈПТТ.

У техничком погледу, Каталог углавном одговара претходном издању, изузев што је штампан на папиру нешто бољег квалитета и новим слогом ужег дуктуса који додуше оставља пријатнији утисак али замара при дужем читању. За илустрације су очито употребљена стара клишеа, те отисци и поред бољег папира нису ништа јаснији. Посебно је драстичан пример илустрација „фреска“ из 1968., код којих је савршено немогуће установити шта слика приказује.

Каталожка поставка појединих подручја остала је углавном иста као код претходног издања. Промене које је у каталогизацији Србије најавио ПТТ Весник као „резултат истраживања наших стручњака“ су малобројне и мање више се сведе на ону познату дечју игру „сад ме видиш, сад ме не видиш“. Фамозна, фантомска марка бр. 18 која не постоји, нити је икада постојала као посебно штампање (исти је случај уосталом и са марком бр. 19), и о којој су сви могући потребни званични подаци, записници и изве-

штаји не само познати већ и достављени на увид Бироу, поново се, после годину дана изгнанства, тријумфално вратила у наш Каталог. Сличне промене извршене су и код Црне Горе, где су после дужег гостовања поново брисане марке бр. 89 IV, 91 IV, 92 IV и порто марка бр. 18 (стари број) у свим типовима и варијантама.

Говорећи о каталогизацији, треба напоменути да не одговара чињеничком стању ствари постојећа каталогизација „Грбуша“ (бр. 1—5), незупчаних новинских марака са ликом кнеза Михајла (бр. 14—15 и 18—19) и незупчане новинске марке кнеза Милана од 1 паре (бр. 41), док су тиражи марака „крфског издања“ из 1918. прилично дубиозни. Код Црне Горе, датуми пуштања у промет појединих издања дати су или погрешно, или „мешано“, негде по старом, негде по новом календару. Датуми повлачења из промета или нису дати, или су погрешни. Неслужбено издање марака аустроугарске окупације Црне Горе, са хоризонталним претиском „Монтенегро“ још увек се води под арапским бројевима и годином „издања“ 1918. (уместо 1917.), а извесне корекције нужне су и код италијанске окупације Црне Горе у II светском рату. Интересантно је напоменути да је код марака тзв. НДХ нетачан добар део података о пуштању у промет, штампи, зупчању и тиражима, при чему разлика између наведеног и стварног тиража иде и до 290%. Подаци о повлачењу из промета нису готово нигде дати.

Цене су, како се то тврди у уводу, формиране на основу „понуде и потражње... на филателистичком тржишту у земљи и иностранству“. Према тој понуди и потражњи код окупираних подручја готово и да нема никаквих промена цена, изузев нешто мало код Босне и аустроугарске окупације Црне Горе. Код издања на територијама других земаља и за територије под југословенском војном управом цене су кориговане код српске поште на Крфу (+33%), Бордоа (+10%), делимично код Барање и само изузетно код ВУЈЕ, док су остала подручја без промена. Код Краљевине Југословије нема никаквих промена, док Република Југославија бележи у просеку пораст од 20—25%. Изненађује цена марке „Истра“ из 1953. која је одређена на 20 дин., док је Михел цени на 70 ДМ а Цумштајн на 50 Фр, и код III привреде која је оцењена на 300 дин., мада се у Београду може савршено лако продати за 500 до 550 дин. Чини се да су потцењене Олимпијада у Хелсинкију, Дечја недеља из 1950. и 1951., 27. март, Загребачки велесајам из 1951., и Бранко Радичевић, поготову када се има у виду да су на страном тржишту забележиле пораст и до 500%. Код Србије је измењен знатан број цена, и то тако што су најбољи комади забележили најмањи пораст (10—25%), средњи комади средњи пораст (30—50%) а управо обичнији комади највећи пораст (50—150%), што је у савршеној супротности са општим трендом у свету.

Код Црне Горе без промена су остале марке бр. 8—28 и 32—48, изузев што је повишена цена за зупчање 11. За прво штампање цена је у просеку повећана за 25%. Код осталих издања, која иначе представљају обичније ствари у највећем броју случајева, цене су знатно повећане. Основна је карактеристика да су повећања захватила углавном чисте марке, и да се најчешће крећу око 100%, ређе 75% или 50%, док је највећи број цена за употребљене примерке остао без промена, чиме је нагло смањена разлика између чистих и исправно употребљених марака Црне Горе. Тако рецимо, по нашем новом Каталогу, чиста серија марака

издања из 1907. вреди само око 20% мање од исправно употребљене, издања из 1905. око 5% мање, издања из 1989. отприлике исто, а издања из 1902., 1906. (I и II тип) па чак и порто марке из 1913. вреди више од исправно употребљених. Овако формирано односи вредности чистих и исправно употребљених марака Црне Горе, опрезно и учитиво говорећи, запрепашћују.

MPB

ZUMSTEIN 1975.

Krajem avgusta izašlo je iz štampe 58. izdanje popularnog kataloga maraka evropskih zemalja »Zumstein«. Katalog sadrži 1.428 strana teksta (56 strana više nego katalog za 1974. g.) s oko 31.000 slika i oko 155.000 cijena.

Sadržaj kataloga je standardan. Obuhvaća marke evropskih zemalja, njihovih poštanskih ureda u inozemstvu i bivših njemačkih kolonija. Da bi sabiračima pružio što ažurnije informacije, katalog je obradio i novitete izašle u julu 1974. godine.

Oprema je kataloga na uobičajenom, vrlo visokom tehničkom nivou. Katalog je uvezen u syntosil-korice, štampan je na glazirano-satiniranom papiru, tisak mu je vrlo uredan i pregledan.

Izdavač je očigledno nastojao da cijene marka prilagodi najnovijoj situaciji na svjetskom filatelističkom tržištu i na filatelističkim tržištima pojedinih zemalja. Usprkos padu vrijednosti pojedinih valuta (npr. engleske funte, talijanske lire, francuskog franka i dr.) na svjetskom monetarnom tržištu, cijene maraka odnosnih zemalja nisu podvrgnute sniženjima. Naprotiv, i marke odnosnih zemalja doživjele su mnogobrojna povećanja cijena.

Ni kod jedne jedine zemlje nismo zapazili padove cijena. Kod manje atraktivnih filatelističkih područja cijene stagniraju. Tako, na primjer, kod slovačkih maraka nije došlo ni do jedne jedine promjene u cijenama.

I u najnovijem Zumsteinovom katalogu zapažamo tendenciju prema snažnijem porastu cijena zapadnoevropskih, a znatno slabijem porastu cijena istočnoevropskih maraka. Zaključak: sakupljanje zapadnoevropskih maraka je finansijski atraktivnije od sabiranja maraka istočnoevropskih zemalja.

Cijene jugoslovenskih maraka pokazuju i u novom katalogu prošlogodišnje, tj. ove karakteristike:

1. nijednoj nežigosanoj marci cijena nije snižena;
2. kod nekih žigosanih maraka došlo je do manjeg sniženja cijena, i to kod marke br. 1319 (katalog Biroa br. 1127), 1323 (Biro 1131), 1326/27 (Biro 1134/35), 1455 (Biro 1254), 1456 (Biro 1255) i 1495 (Biro 1293). Neznatno sniženje cijene doživjela je i žigosana serija »Umjetnost Jugoslavije kroz vijekove« iz 1971. g. (Biro 1318/23);
3. velikom broju nežigosanih i žigosanih maraka cijene su povišene.

Što se tiče maraka kojima su cijene povišene, zapažamo ove glavne karakteristike:

— prvo, prosječno povećanje cijena iznosi oko 30%. Međutim, nekim su markama cijene povišene i za nekoliko puta. Tako je, na primjer, cijena nežigosane marke 653 (Biro 484) skočila od 0,40 na 2.— Fr. ili za 400%, nežigosane marke 684 (Biro 517) od 1.— na 3,75 Fr. ili za 275%, nežigosane marke 685 (Biro 514) od 6,50 na 40.— Fr. ili za 515%, nežigosane marke 715 (Biro 545) od 1,20 na 6.— Fr. ili za

400%, nežigosane marke 779 (Biro 608) od 2,50 na 12,50 Fr. ili za 400%, nežigosane marke 807 (Biro 578) od 3,50 na 25.— Fr. ili za 614% itd.; — drugo, najdrastičnije povećanje cijena zapažamo kod redovne serije 748/54 (Biro 571/77) kojoj je cijena skočila od 10.— na 160.— Fr. ili za 1.500% i kod nežigosane marke 788 (Biro 607) kod koje vidimo skok cijene od 2,50 na 50.— Fr. ili za 1.900%;

— treće, kod najvrednijih jugoslovenskih maraka povišenje cijena nije dovoljno naglašeno. Tako je, na primjer, cijena nežigosanim blokovima izdanim u povodu 100-godišnjice željeznice na području Jugoslavije br. 673 (Biro 471/72) skočila od 375.— na 500.— Fr. ili za 33%, dok je cijena istim žigosanim blokovima porasla od 275.— na 300.— Fr. ili za samo 9%. Cijena nežigosanom bloku »ZEFIZ 1951« povišena je od 350.— na 375.— Fr. ili za samo 7%, a žigosanom bloku od 275.— na 300.— Fr. ili za 9%. Cijena nežigosane zračne »esperantice« br. 775 (Biro 604) skočila je od 600.— na 650.— Fr. ili za 25%. Jednu od najrjeđih jugoslovenskih serija predstavlja prigodno izdanje »Jugoslavenska umjetnost kroz vjekove« iz 1956. g. (naklada 32.000 kompletnih nizova!). Cijena te nežigosane serije (Biro 649/60) povišena je od 250.— na 275.— Fr. ili za samo 10%, a žigosane serije od 150.— na 175.— Fr. ili za nešto više od 16%. Znači li to da je svjetsko filatelističko tržište već zasićeno najrjeđim jugoslovenskim markama (kojih je naklada zaista frapantno niska)? Takvom bi se zaključku protivila činjenica da strani partneri masovno traže od svojih jugoslovenskih partnera za zamjenu, da im dostave upravo te marke, a ovi do njih ne mogu doći ni uz daleko više cijene;

— četvrto, najljepše jugoslovenske tematske serije, koje su omiljeni objekt sakupljanja u čitavom svijetu, a kojih je naklada također niska, doživjele su relativno slab skok cijena. Tako, na primjer, cijena nežigosane serije izdane u povodu XV olimpijade u Helsinkiju br. 742/47 (Biro 579/84) doživljava »skok« sa 95.— na 100.— Fr. ili za samo 5,26%, dok je cijena iste žigosane serije ostala neizmijenjena. Cijena nežigosane prve serije sa slikama jugoslovenske faune br. 784/95 (Biro 612/23) povišena je od 225.— na 250.— Fr. ili za 11%, a cijena iste žigosane serije od 100.— na 125.— Fr. ili za 25%. Cijena nežigosane prve serije sa slikama jugoslovenske flore br. 812/20 (Biro 638/46) povišena je od 80.— na 85.— Fr. ili za nešto više od 6%. Takvih primjera ima još vrlo mnogo. Uvjereni smo da će jugoslovenski tematski nizovi iz područja faune, flore, sporta, folklora i drugih tematskih područja, prije ili kasnije, doživjeti u Zumsteinovom katalogu veće cijene, jer su ti nizovi traženi u čitavom filatelističkom svijetu, a njihova naklada (pogotovu u odnosu na naklade sličnih serija u drugim zemljama) nije dovoljna da zadovolji potrebe tematskih i generalnih sabirača u zemlji i u inozemstvu.

U Zumsteinovom katalogu za 1975. g. provedena je nova katalogizacija redovnih maraka s turističkim motivima. Sva izdanja tih maraka svrstana su u jedinstven niz. Kataloški brojevi toga niza teku od br. 1509 do br. 1526 (Biro 1304/09 i 1352/66). Uz cijene za najjeftinije marke toga niza data je i postava (s odgovarajućim cijenama) za ove vrste papira: kredasti papir, kredasti papir s fosfornim nanosom, običan papir i običan papir s fosfornim nanosom. Nova je katalogizacija unijela bolju preglednost u redovne marke s turističkim motivima, koje su u katalogu za 1974. g. bile katalogizirane na šest mjesta kao šest izdanja (stari brojevi 1509/12, 1526, 1542, 1558/59, 1572/76 i 1587/91).

Zbog nove katalogizacije redovnih maraka s turističkim motivima izmijenili su se kataloški brojevi maraka od starog broja 1509

do starog broja 1591. Uporedni pregled starih i novih brojeva prikazan je na str. 1405 kataloga.

I u pedantnom katalogu, kakav je Zumsteinov, potkradaju se greške i propusti. Tako je i ove godine iza serije br. 1556/57 (Biro 1367/68) izostala uobičajena naznaka: »Ausgegeben in Kleinbogen zu 9 Stück«.

Katalog Zumstein 1975 preporučamo jugoslovenskim filatelistima kao vrijedan priručnik koji ulazi u red najpopularnijih filatelističkih kataloga.

Prof. dr Ante Turina, Rijeka

FILATELISTIČKE IZLOŽBE KOD NAS . . .

U Senti je od 22. do 30. septembra 1974. g. održana XVI filatelistička izložba u čast 30. godišnjice oslobođenja grada. Na izložbi su izlagali članovi filatelističkih društava iz Sente (15), Novog Bečaja (7) i Ade (3 izlagača). Za izložene zbirke na ovoj izložbi karakteristično je da su samo dve bile paralelne, »reprodukcija«, ali su i one bile tematski veoma različito obrađene, tako da se može govoriti o izložbi sa 25 različitih zbirki na 990 izložbenih kartona. Pored toga, zbirke su bile veoma pedantno i stručno obrađene, jer je članstvo ovih organizacija učesćem na brojnim izložbama steklo dragoceno iskustvo u ovim poslovima.

Na ovoj izložbi prvi put se pri oceni izloženih zbirki odstupilo od bodovanja — poentiranja nego je izvršena kategorizacija. Na ovaj način eliminisala se mogućnost vršenja distanciranja i unutar kategorija što je ponekad bio povod za diskusiju. Od izloženih 25 zbirki 3 su stavljene van konkurencije, a ostale 22 razvrstane su u sledeće kategorije: I. 7, II. 8, i III kategorija 7 zbirki. Svakako da već i sama kategorizacija govori za sebe o kataloškim i drugim vrednostima izloženih eksponata.



Povodom ove izložbe i godišnjice u čiju je čast priređena, izrađen je prigodni pečat i koverat a za samu izložbu i katalog.

I ovom izložbom realizovan je osnovni program rada filatelističkog društva u Senti koji pre svega sadrži obavezu da se svake godine održi u mestu, kao smotra rezultata rada članstva. Za ovu

izložbu članovi društva su dobrovoljnim radom izvršili prepravku svojih koso-susretnih vitrina u slobodno stojeće ugaone, tako da će prema potrebi u buduće moći da se izloži oko 2000 izložbenih kartona. Na ovom poslu posebno se istakao naš član Erdelji Ferenc, koji služi i javno priznanje društva.

Boža Udovički, Senta

... I U SVETU



ESPANA 75

Kristalna palata madridske »Feria del Campo« biće od 4. do 13. aprila sledeće godine domaćin međunarodne filatelističke izložbe ESPANA 75, kojom će, pod pokroviteljstvom FIP-e, ujedno biti obeležena i 125-godišnjica prve španske marke. Prema biltenu organizacionog komiteta izložbe, kao posebne klase biće izdvojeni tematski izložci, aerofilatelija, omladinske zbirke i izložci iz oblasti filatelističke literature.

Mada naša zemlja nije članica FIP-e, organizatori izložbe pokazali su izuzetno interesovanje za učešće jugoslovenskih filatelista. Kao stručnjak za celine, ing. Mirko Verner pozvan je da uzme učešća u radu žirija, a u isto vreme obavešten je i da će na izložbu izuzetno biti primljeni i izložci iz Jugoslavije.

Za vreme trajanja izložbe održaće se više međunarodnih sastanaka filatelista, među njima i kongres Međunarodnog udruženja filatelističkih novinara.

ARPHILA 75 PARIS Oko 4,500 vitrina očekuju organizatori ove velike međunarodne izložbe posvećene umetnosti u filateliji da bude popunjeno eksponatima filatelista iz celog sveta. Kada se tome doda još oko 400 vitrina predviđenih za omladinske izložke, i prostor namenjen eksponatima iz oblasti literature dobija se zaista imponantna cifra od blizu 5.000 vitrina, i to samo u »filatelističkom« odeljku. Programom izložbe predviđeno je da bude i više od sto trgovačkih štandova (na ESPANI 75 trgovina je, recimo, strogo zabranjena), kao i posebna služba ekspertiza.

Po prvi put na jednoj međunarodnoj izložbi poseban odeljak rezervisan je za čisto »umetnička« pitanja vezana za poštansku marku, koji će kroz svoje tri sekcije pokušati da kaže i pokaže šta marka uopšte znači u životu čoveka, dokle se stiglo sa njenom izradom, i da da odgovor na pitanje o tome šta se još može uraditi u pogledu umetničkog oblikovanja poštanske marke. Na posebnom međunarodnom simpozijumu poznati stručnjaci biće pozvani da svojim diskusijama daju novu koncepciju poštanske marke i kreiraju dugoročnu emisio-nu politiku.

Priredio za štampu:
M. R. Vuković, Beograd

Stručna recenzija:
dipl. ing. Antenore Babić, Zagreb

Obzirom na izuzetno veliki broj motiva u ovom izdanju s jedne, i ograničeni prostor kojim raspolaže časopis sa druge strane, popis celina sa slikama predela biće dat samo po mestima, uz naznaku broja motiva tamo gde ih ima više od jednog.

Prva emisija (juni-avgust 1957)

1) Andrijevića, 2—3) Arandjelovac — 2 motiva, 4) Bačka Topola, 5) Bačko Gradište, 6) Bakar, 7) Banja Koviljača, 8) Banja Laktaši, 9) Banja Luka, 10) Banja Vrućica, 11—12) Bar — 2 motiva, 13) Baška, 14) Baška Voda, 15) Begunje na Gorenjskem, 16—33) Beograd — 18 motiva, 34) Bihać, 35—36) Biograd na moru — 2 motiva, 37) Bitolj, 38—39) Bjelovar — 2 motiva, 40—42) Bled — 3 motiva, 43—44) Bohinjsko jezero — 2 motiva, 45) Boka Kotorska, 46) Boračko jezero, 47) Bosanski Šamac, 48) Bosansko Grahovo, 49) Bratunac, 50—51) Brčko — 2 motiva, 52) Brela, 53) Bovec, 54—57) Budva — 4 motiva, 58) Buje, 59) Cavtat, 60—62) Cetinje — 3 motiva, 63) Celje, 64) Cres, 65—66) Crikvenica — 2 motiva, 67) apljina, 68) Čateške toplice, 69) Črnomelj, 70) Daruvar, 71) Derventa, 72—73) Doboj — 2 motiva, 74—75) Dobrna — 2 motiva, 76) Dom na Komni, 77) Domžale, 78) Drvar, 79—84) Dubrovnik — 6 motiva, 85) Durmitor, Crno jezero, 86) Đerdap, Veliki Kazan, 87) Fužine, 88—89) Golnik — 2 motiva, 90) Gornja Stubica, 91) Gornji grad, 92—93) Gozd Martuljek — 2 motiva, 94—95) Gradac — 2 motiva, 96—99) Hercegnovi — 4 motiva, 100—103) Hvar — 4 motiva, 104) Ičići, 105—106) Ilidža — 2 motiva, 107) Ivangrad, 108) Jelsa, 109—110) Jesenice — 2 motiva, 111) Jezersko, 112—113) Kalinovik — 2 motiva, 114) Kanjiža, 115) Kamniška Bistrica, 116—120) Karlovac — 5 motiva, 121) Kaštel Gomilica, 122) Kikinda, 123—125) Kiseljak — 3 motiva, 126) Ključ, 127) Knjaževac, 128) Kolašin, 129) Kolašin, Biogradsko jezero, 130) Konjic, 131—132) Kočevje, 133—134) Koper — 2 motiva, 135) Koprivnica, 136—139) Korčula — 4 motiva, 140) Kostajnica na Krki, 141) Kotor, 142—144) Kragujevac — 3 motiva, 145—146) Kraljevica — 2 motiva, 147) Kraljevo, 148) Kranjska Gora, 149) Krapinske toplice, 150—151) Kruševac — 2 motiva, 152) Kruševo, 153) Kumanovo, 154) Kupari, 155) Laško, 156) Leskovac, 157) Lipik, 158) Lištica, 159) Litija, 160) Livno, 161) Logarska dolina, 162) Lokve, 163) Lopud, 164) Lovćen, 165—168) Lovran — 4 motiva, 169) Loznica, 170—178) Ljubljana — 9 motiva, 179—182) Makarska — 4 motiva, 183—184) Mali Lošinj — 2 motiva, 185) Malinska, 186—189) Maribor — 4 motiva, 190) Mataruška banja, 191) Miločer, 192) Mladenovac, 193) Mlini, 194) Mlin na Muri, 195—197) Mostar, — 3 motiva, 198) Most na Soči, 199) Mojstrana, 200) Mošćenička draga, 201—202) Motiv iz Dalmacije — 2 motiva, 203—206) Motiv iz Slovenije 4 motiva, 207—208) Motiv sa Jadrana — 2 motiva, 209—210) Negotin — 2 motiva, 211) Nevesinje, 212) Nikšić, 213—216) Niš — 4 motiva, 217—220) Niška Banja — 4 motiva, 221) Novalja, 222—227) Novi Sad, 6 motiva, 228) Novi Vinodol, 229) Novo Mesto, 230—231) Ohrid — 2 motiva, 232) Omišalj, 233—241) Opatija — 9 motiva, 242) Orebić, 243—245) Osijek

— 3 motiva, 246) Ostrožac kod Cazina, 247) Oteševo, 248) Otočec ob Krki, 249) Ovčar Banja, 250) Palić, 251—253) Pančevo — 3 motiva, 254) Pazin, 255—256) Peć — 2 motiva, 257) Perast, 258) Petrovac na moru, 259—260) Piran — 2 motiva, 261) Plav, 262) Plitvička jezera, 263) Počitelj, 264—265) Podgora — 2 motiva, 266) Pohorje, 267) Pokljuka, 268—269) Poreč — 2 motiva, 270—271) Portorož — 2 motiva, 272—273) Postire — 2 motiva, 274) Poštarska Koča pod Plešivcem, 275) Poštarska Koča nad Vršičem, 276—277) Požarevac — 2 motiva, 278) Prijedor, 279—281) Priština — 3 motiva, 282) Prizren, 283) Ptuj, 284—286) Pula — 3 motiva, 287) Punat na Krku, 288—291) Rab — 4 motiva, 292—293) Rateče Planica — 2 motiva, 294) Ribarska Banja, 295—300) Rijeka 6 motiva, 301—305) Rogaška Slatina — 5 motiva, 306—307) Rovinj — 2 motiva, 308) Ruška Koča, 309) Sanski Most, 310—316) Sarajevo — 7 motiva, 317) Selce, 318—319) Senta — 2 motiva, 320) Sevnica, 321) Senj, 322) Sićevačka klisura, 323—324) Sisak — 2 motiva, 325) Skrad, 326—327) Slatina Banja — 2 motiva, 328—329) Slavonski Brod — 2 motiva, 330—331) Smederevo — 2 motiva, 332—335) Skoplje — motiva, 336) Slovenj Gradec, 337—338) Soko Banja — motiva, 339) Sombor, 340) Splav na Drini, 341—342) Srebrenica — 2 motiva, 343) Srebrno, 344) Starigrad na Hvaru, 345) Stećci kod Tuzle, 346—347) Stolac — 2 motiva, 348) Ston, 349) Struga, 350) Stubičke toplice, 351) Sumartin, 352) Supetar, 353) Surdulica, 354) Sutivan, 355) Sutomore, 356—360) Subotica — 5 motiva, 361) Sveti Stefan, 362—363) Svetozarevo — 2 motiva, 364—365) Šabac — 2 motiva, 366—368) Šibenik — motiva, 369) Šmarjeta, 370—371) Tešanj — 2 motiva, 372—375) Titograd — 4 motiva, 376—377) Titovo Užice — 2 motiva, 378—379) Topola, Oplenac, — 2 motiva, 380) Tolmin, 381) Topolštica, 382) Topusko, 383) Travnik, 384—385) Trebinje — 2 motiva, 386) Trebižad, 387—388) Trogir — 2 motiva, 389) Trsteno, 390) Tržič, 391—393) Ucinj — 3 motiva, 394—395) Umag — 2 motiva, 396) Valjevo, 397) Varaždin, 398) Velenjsko jezero, 399) Velika Plana, 400) Videm Krško, 401) Vinkovci, 402—403) Vintgar — 2 motiva, 404) Vis, 405) Višegrad, 406) Vodice, 407) Vrata Triglava, 408—409) Vrbas — 2 motiva, 410) Vrbovska, 411) Vrhnika, 412—415) Vrnjačka Banja — 4 motiva, 416) Vršac, 417) Vukovar, 418—421) Zadar — 4 motiva, 422—436) Zagreb — 15 motiva, 437—438) Zaječar — 2 motiva, 439) Zenica, 440—442) Zemun — 3 motiva, 443) Zgornje Jezersko, 444) Zlatibor, 445—446) Zrenjanin — 2 motiva, 447) Županja, 448) Žužemberk.

Druga emisija (22. juli 1958.)

449) Bačka Topola, 450) Banja kod Kosovske Mitrovice, 451—452) Banja Koviljača — 2 motiva, 453—454) Baška Voda — 2 motiva, 455—457) Bitolj — 3 motiva, 458—459) Brčko — 2 motiva, 460—461) Brela — 2 motiva, 462) Brežice, 463) Budva, 464—465) Čačak — 2 motiva, 466—467) Drvar — 2 motiva, 468—469) Đerdap — 2 motiva, 470) Gospić, 471—472) Gradac — 2 motiva, 473) Grad Orešje, 474—475) Gnjilane — 2 motiva, 476—477) Jelsa — 2 motiva, 478) Karlovac, 479) Kikinda, 480) Kneževo, 481) Knjaževac, 482) Koločep, 483—484) Kosovska Mitrovica — 2 motiva, 485—486) Kragujevac — 2 motiva, 487) Kraljevo, 488) Kratovo, 489) Kruševac, 490) Kumanovo, 491) Kupari, 492—493) Leskovac — 2 motiva, 494—495) Logorska dolina — 2 motiva, 496) Loznica, 497) Maglaj, 498—500) Makarska — 3 motiva, 501) Manastir Dečani, 502) Manastir Bukovo, 503—504) Mataruška Banja — 2 motiva, 505) Mlini, 506—507) Mlin na Muri — 2 motiva, 508—511) Motiv iz Dalmacije — 4 motiva, 512—514) Motiv

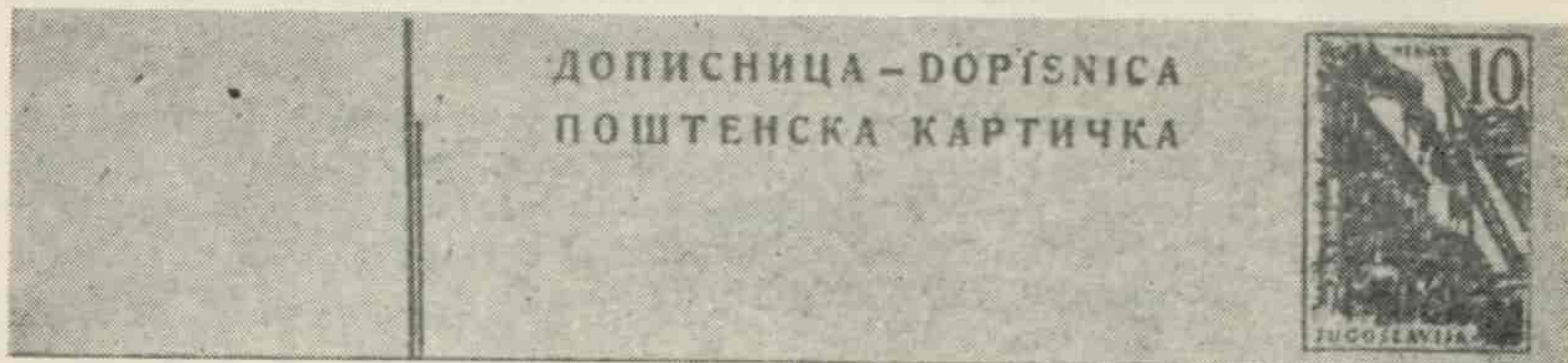
sa Jadrana — 3 motiva, 515) Mostar, 516) Kranj, 517—518) Negotin — 2 motiva, 519) Niš, 520) Novigrad u Dalmaciji, 521—524) Ohrid — 4 motiva, 525) Orebić, 526) Osijek, 527) Oteševo, 528) Peć, 529) Perast, 530—532) Plitvička Jezera — 3 motiva, 533) Pljevlja, 534—535) Podgora — 2 motiva, 536) Popova Šapka, 537—540) Priština — 4 motiva, 541—542) Ribarska banja — 2 motiva, 543) Risan, 544) Rugovo, 545) Rugovska klisura, 546) Sanski Most, 547—548) Senta — 2 motiva 549—550) Sićevačka klisura — 2 motiva, 551—552) 2 motiva, Smederevo — 2 motiva, 553—554) Sombor — 2 motiva, 555) Srebreno, 556—557) Sremska Mitrovica — 2 motiva, 558) Surdulica, 559) Svetozarevo, 560) Šabac, 561) Šumetlica, 562) Tara, 563) Valjevo, 564) Varaždin, 565) Vis, 566) Vlasinsko jezero, 567—568) Vršac — 2 motiva, 569—580) Zadar — 12 motiva, 581—583) Zagreb — 3 motiva, 584—585) Zaječar — 2 motiva, 586) Zlatibor, Partizanske vode, 587) Zvečan, 588) Zrenjanin.

Odlukom Direkcije pošta, prodajna cena karata sa slikama predela snižena je sa 15 na 10 dinara 1. avgusta 1959. godine.

Kod svih izdanja dopisnih karata sa slikama predela poznati su probni otisci, bez otštampane oznake vrednosti.

Poznati su i primerci sa raznim greškama u štampi: dvostruka štampa vrednosne oznake, motiva, kao i primerci sa motivima otštampanim na zadnjoj strani karte. Cena po pogodbi.

Sve karte sa slikama predela štampane su u tabacima od 28 (4 × 7) komada.



1958., 1. oktobar. Redovno izdanje dopisnih karata za unutrašnji saobraćaj sa vrednosnom oznakom sa slikom železare u Sisku, kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka; slova u natpisu manja od izdanja iz 1954.; dužina natpisa 54,5 mm.; knjigotisak Zavoda za izradu novčanica na žućkastom 160-gramskom kartonu.

85) 10 dinara,		
a) maslinastozelena (1958)	2.— 1.—
b) žućkastozelena (1959)	2,50 1,50
I na belom 60-gramskom papiru	— —
II na ružičastom 60-gramskom papiru	— —

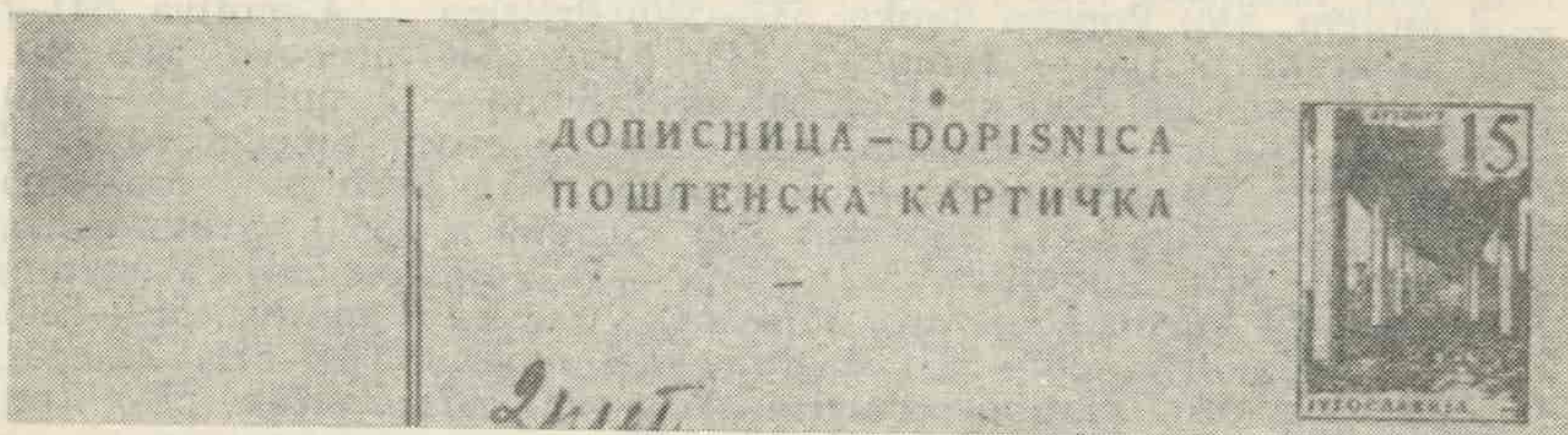
Karte br. 85I i 85II su probni otisci koji su iz nepoznatih razloga isporučeni zajedno sa normalnim kartama i prodavani preko šaltera. Papir je gladak ili rapav.

Navedene cene za upotrebljene primerke odnose se na komade bez dolepljene marke od 5 din. Dofrankirane karte vrede 50% manje.

Katalog Filateliste nije niti u ovom trenutku može biti neto katalog. Sve cene date su samo uslovno, kao osnov za razmenu.

Na dan 1. aprila 1959. stupila je na snagu nova poštanska tarifa kojom je povišena cena dopisnih karata u unutrašnjem saobraćaju na 15 dinara.

* * *

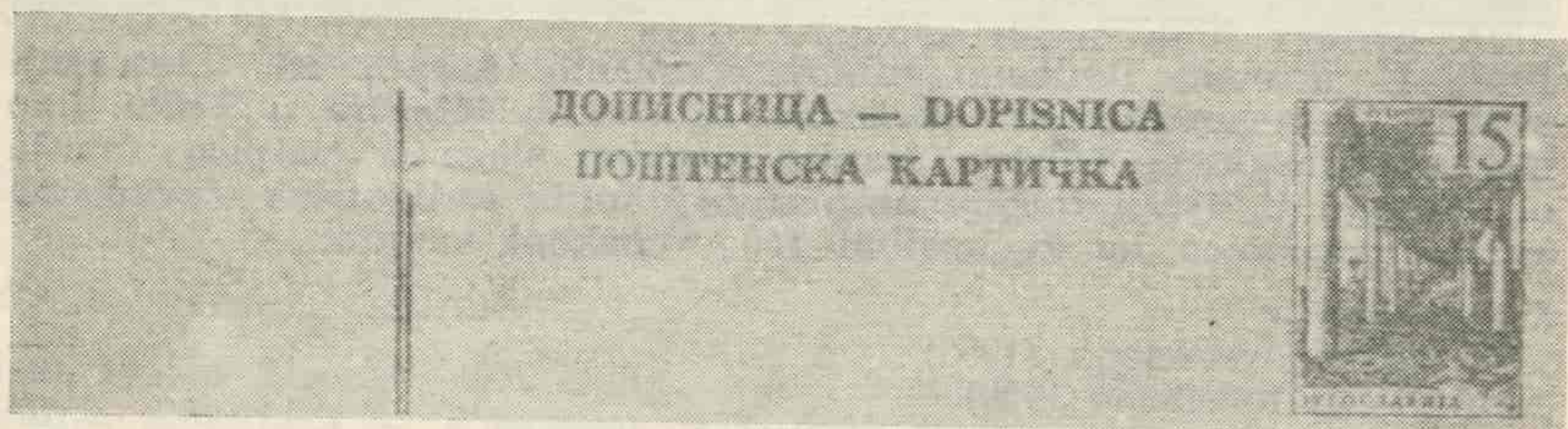


1959., 1. april. Povišenje poštarine; dopisne karte za unutrašnji saobraćaj sa vrednosnom oznakom sa motivom „Autoput“, kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka; tip slova u natpisu (latajn antikva) i dužina natpisa (54,5 mm) kao kod prethodnog izdanja; knjigotisak Zavoda za izradu novčanica.

86) 15 dinara

- | | | |
|---|-----------|------|
| a) zelena do sivo zelena, karton svetlosmeđ | 1,50 | 0,50 |
| b) maslinasta do tamnomaslinasta, karton sivkastosmeđ | 2,50—1,50 | |
| c) tamno do crnozeleno, karton žućkast | 2.— | 1.— |

Karte su štampane pločom, te ne postoje razlike u rasporedu elemenata. Poznata su razna tipična oštećenja ploče, kao i razlike u nijansama kod svih navedenih boja i kartona. Postoje primerci sa vertikalnim belim poljem preko vrednosne oznake, tako da nedostaju slova „УТ“ u „АУТОПУТ“.



1961—62. Dopisne karte za unutrašnji saobraćaj; kao karta br. 86, samo slova u natpisu krupnija, drugog tipa (klarendon antikva); dužina natpisa varira; razmak između vrednosne oznake i vertikalnih razdelnih linija 78—79 mm., leva vertikalna razdelna linija viša od desne; knjigotisak Zavoda za izradu novčanica u Beogradu na kartonu različitog kvaliteta.

87) 15 dinara, zelena do živozelena

- | | | |
|--|------|------|
| a) dužina natpisa 54/50 mm. | 2.— | 1.— |
| aI) isto, samo obe vertikalne linije iste visine | 20.— | 5.— |
| b) dužina natpisa 53/52 mm | 5.— | 2.— |
| c) dužina 55/51, natpis stoji niže 2 mm. | 3.— | 1,50 |

Napomena: Oznaka 54/50 pokazuje da je prvi red natpisa dug 54 mm. a drugi 50 mm.

Kod karte br. 87c drugi red natpisa nije postavljen na sredinu prvog, već počinje ispod slova „A” a završava se između slova „IC”.

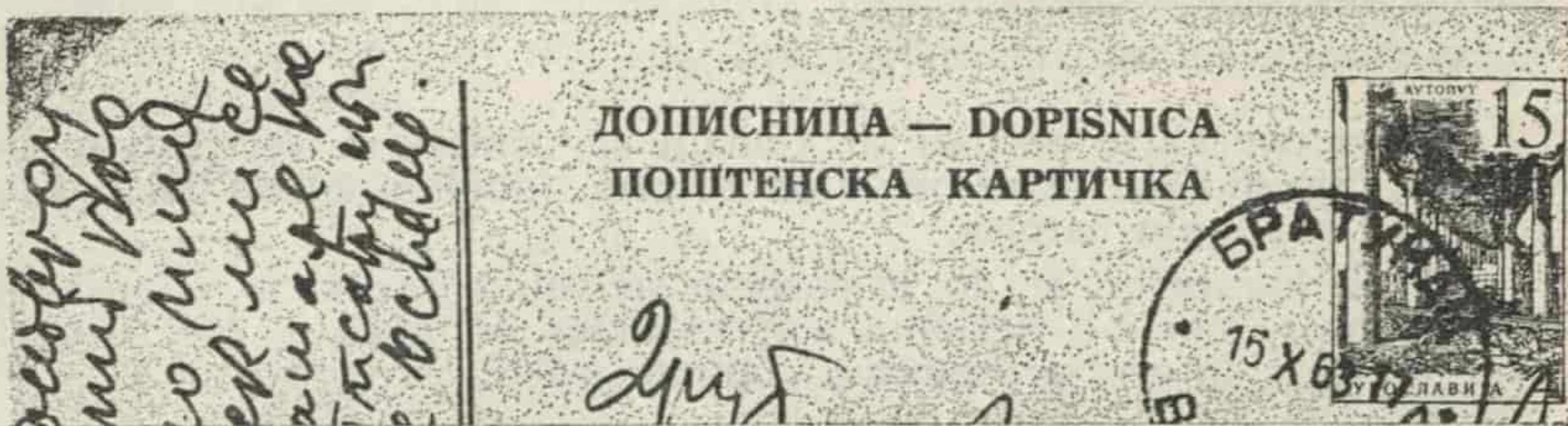
Kod karte br. 87a mogu se razlikovati šest varijanti: 1) leva vertikalna linija iznad gornje ivice prvog reda natpisa (3.— 1,50), 2) u ravni gornje ivice, 3) ispod gornje ivice prvog reda natpisa; 4) druga, treća, četvrta i peta adresa linija oštećene i duge 70 mm umesto 95 mm. (druga i treća), odnosno 30 umesto 55 mm. (četvrta i peta) (10.— po kamadu); 5) adresna linija za oznaku mesta duga 41 mm. umesto 55 mm. (15.—) 6) treća adresna linija duga 90 umesto 95 mm.

Kod svih karata emisija 1961—64. vertikalne adresne linije po pravilu su duge po 72 mm., a postavljene su tako da njihova zajednička dužina iznosi 81 mm. Zbog oštećenja pojedinih linija, ova dužina kod nekih karata je manja, i kreće se u granicama od 75 do 81 mm.

1962. Kao prethodna karta, samo je razmak između vrednosne oznake i vertikalnih razdelnih linija smanjen na 74 mm; leva linija viša od desne.

88) 15 dinara, zelena 1,50 0,80

Postoje karte sa oštećenim vertikalnim linijama, čija se dužina kreće od 76 do 81 mm (doplata 30—50%). Postoje primerci na grubljem papiru, kod kojih su vertikalne linije primetno razmaknute, a leva je deblja.



1963—64. Kao prethodna karta (razmak 74 mm), samo je desna vertikalna razdelna linija viša od leve.

- 89) 15 dinara, žutozelena do plavičastozielena.
- | | | |
|---|------|------|
| a) oba reda natpisa duga 54 mm. | 2.— | 1.— |
| aA) isto, samo leva vertikalna linija debela 1 mm | 4.— | 2.— |
| b) dužina natpisa 53/52 mm | 2,50 | 1,50 |
| c) dužina natpisa 53/50 mm. | 2,50 | 1,50 |
| d) dužina 53/51 mm, natpis stoji niže 2 mm. | 2,50 | 1,50 |

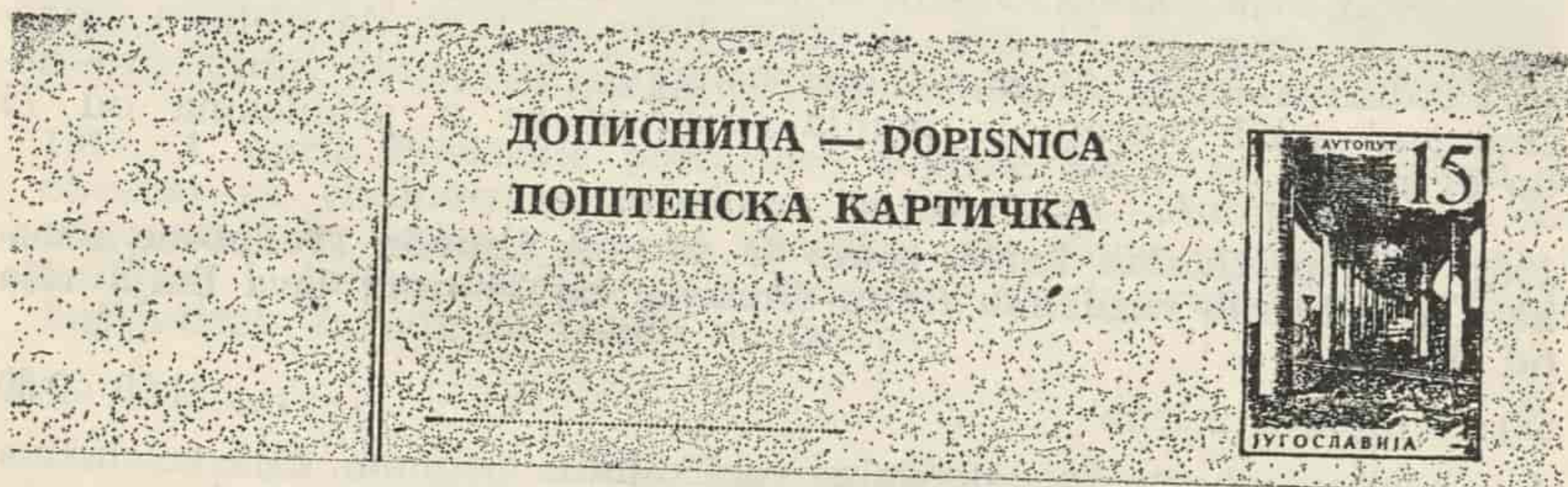
Kod karte br. 89a mogu se razlikovati četiri tipa, u zavisnosti od međusobnog rastojanja natpisa i vrednosne oznake i rastojanja između prve (kratke) i druge (dugačke) adresne linije. Ovi tipovi prikazani su u donjoj tabeli.

Ranije nastavke Kataloga celina možete dobiti po ceni od 4.— (140—143) odnosno 5.— (br. 152) od redakcije Filateliste, pošt. fah 702, 11001 Beograd.

br. 89 a	Tip I	Tip II	Tip III	Tip IV
marka — natpis	9 mm.	9 mm.	9 mm.	11 mm.
adresne linije	10 mm.	9 mm.	8 mm.	9 mm.
doplata	—	25 %	200 %	250 %

Karta 89aA poznata je sa drugom adresnom linijom dugom 90 umesto 93 mm.

Kod karte br. 89c poznati su komadi sa oštećenim vertikalnim linijama dugim 79,5 mm. umesto 81 mm., usled čega se završavaju ispod umesto iznad gornje ivice prvog reda natpisa. Osim toga poznata je i upadljiva tipična greška u vidu belog polja preko vrednosne oznake, ispred brojke »15«.

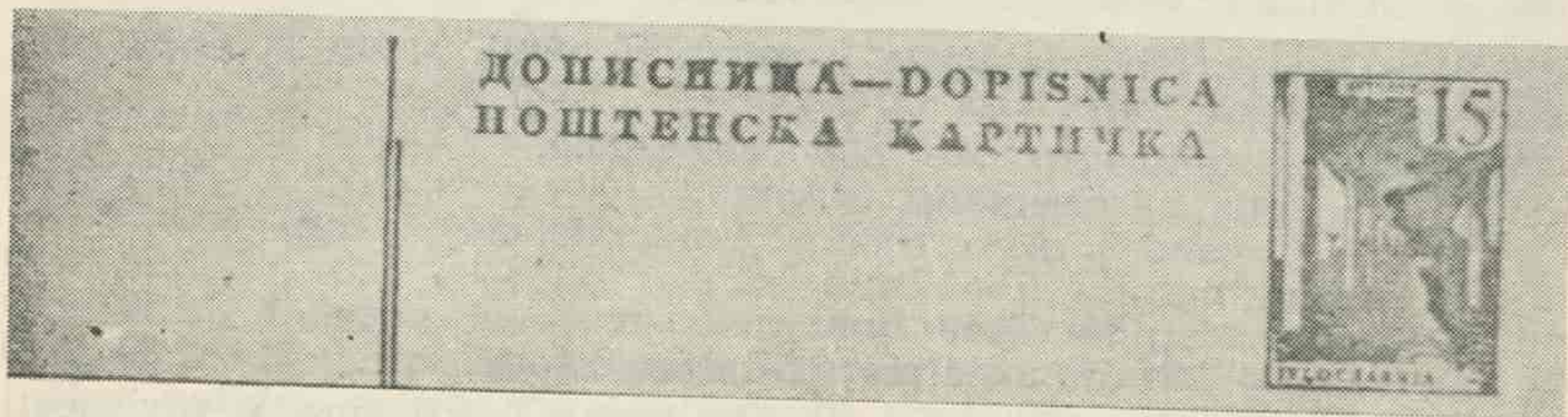


1963. Kao prethodno izdanje, samo što je latinična reč »DOPISNICA« u prvom redu natpisa složena od manjih slova, istoga tipa (antikva latajn) kao kod br. 86

90) 15 dinara, zelena 3.— 1,50

Kod ove karte poznati su komadi sa oštećenim vertikalnim linijama, čija dužina varira od 75 do 82 mm. (doplata 20 do 50%), kao i pomaci pri kraju natpisa.

Kod karata br. 86 do 90 poznate su velike razlike u nijansama boja štampe, kao i u kartonu, koji se kreće od glatkog žućkastog i svetlosmeđeg do grubog, rapavog, tamnosmeđeg i sivog kartona.



1964., juni Dopisne karte za unutrašnji saobraćaj; vrednosna oznaka kao kod prethodnog izdanja; slova u natpisu istog tipa, samo razmaknuta, tako da ukupna dužina natpisa iznosi 65 mm.; razmak između vrednosne oznake i vertikalnih razdelnih linija 77 mm.; knjigotisak Zavoda za izradu novčanica u Beogradu, na svetlosmeđem do svetlosivom kartonu.

91) 15 dinara, plavičastozelena 1,50 0,80
 91I) adresne linije pune umesto tačkaste 7.— 5.—

Štampa kod ove karte je često razlivena, sa većim ili manjim mrljama na vrednosnoj oznaci ili kod natpisa

Poznati su primerci kod kojih su vertikalne linije oštećene i duge samo 76 umesto 81 mm. (doplata 50%).

1965. Dopisne karte za unutrašnji saobraćaj; vrednosna oznaka i natpis isti kao kod karte br. 86, samo u promenjenoj boji i na blede krem kartonu.

92) 15 dinara, plavozelena na blede krem kartonu 3.— 3.—

Poznati su primerci na grubom crvenkastom kartonu.

Navedena cena odnosi se na primerke bez dolepljene marke od 5 dinara. Dofrankirane karte vredne 50% manje.

* * *

Na dan 1. avgusta 1965. godine povišena je poštanska tarifa za dopisne karte u unutrašnjem saobraćaju na 20 dinara.

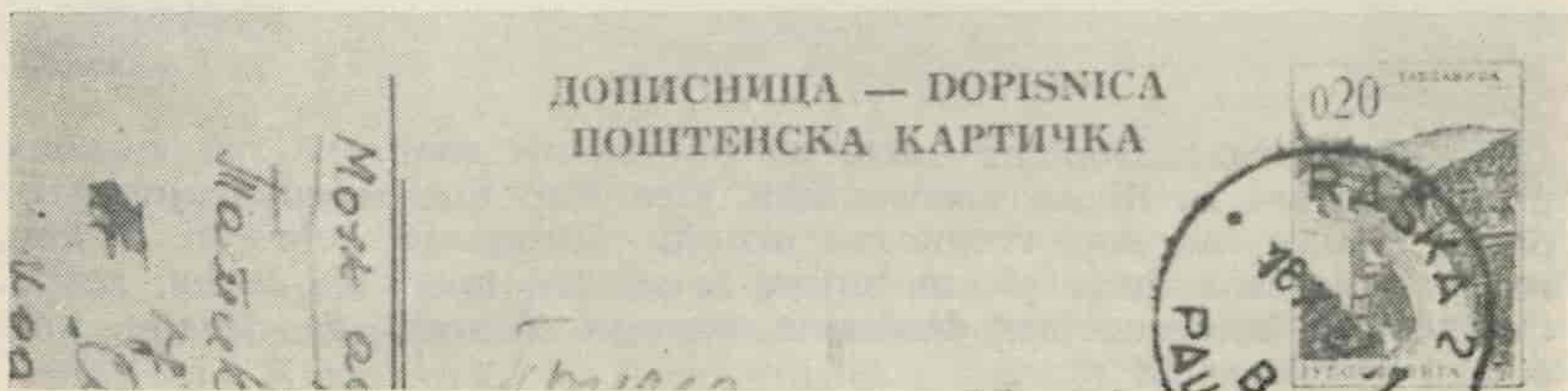
* * *

1965., decembar. Povišenje poštarine; dopisne karte za unutrašnji saobraćaj sa vrednosnom oznakom od 20 din. sa motivom Jablanice; nacrt i rez T. Krnjajića, knjigotisak Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

93) 20 din., plavičastozelena 2.— 1,50

Revalvacija dinara koja je izvršena 1965. prouzrokovala je izdavanje poštanskih vrednosnica sa oznakom u novim dinarima. Stare poštanske celine ostale su još jedno izvesno vreme u opticaju da bi konačno bile povučene 15. februara 1968. (kat. br. 65—84), odnosno 30. juna 1968. (kat. br. 85—93). Sve vrednosnice u novim dinarima važe neograničeno.

Promena valute: 100 starih dinara = 1 novi dinar



1966., maj. Promena valute; vrednosna oznaka sa motivom Jablanice u novim dinarima; slova u natpisu veća, istog tipa kao kod br. 87 (klarendon antikva); dužina prvog reda natpisa i rastojanje natpisa od vrednosne oznake, vertikalnih razdelnih linija i adresnih linija variraju; nacrt i rez T. Krnjajića, knjigotisak Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

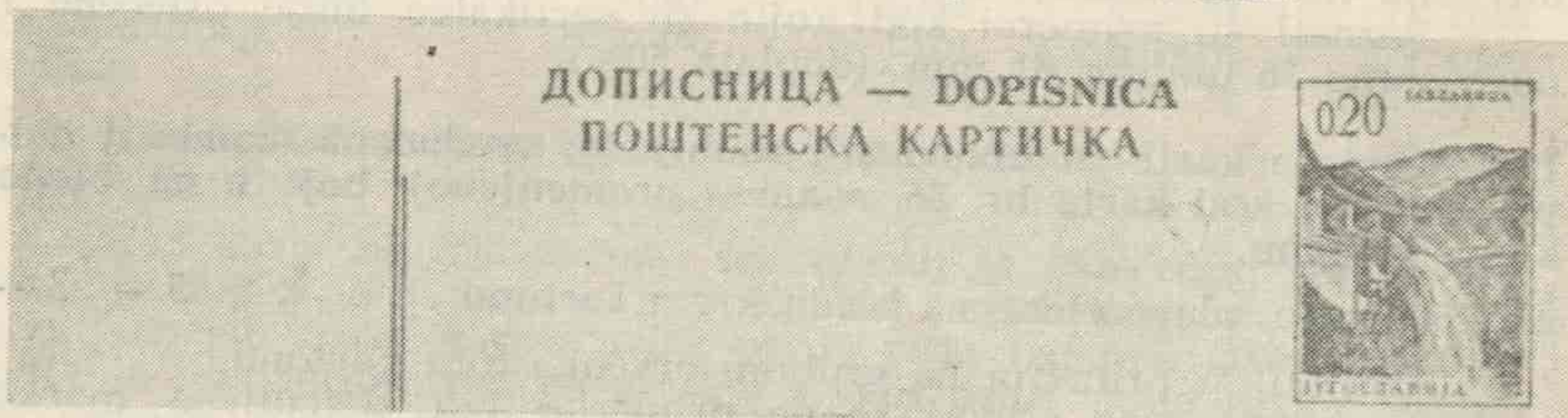
94) 0,20 dinara, karton krem boje

a) zelena (1966—67) 1,50 0,80

b) plavičastozelena (1967—68) 2.— 1,20

U zavisnosti od dužine prvog reda natpisa i njegovog rastojanja od vrednosne oznake, vertikalnih razdelnih linija i adresnih linija, mogu se razlikovati više varijanti.

1967/68. Isto, samo slova manja, istog tipa kao kod karte br. 86 (la-
tajn antikva); razmak 4. i 5. adresne linije 10 ili 6 mm.

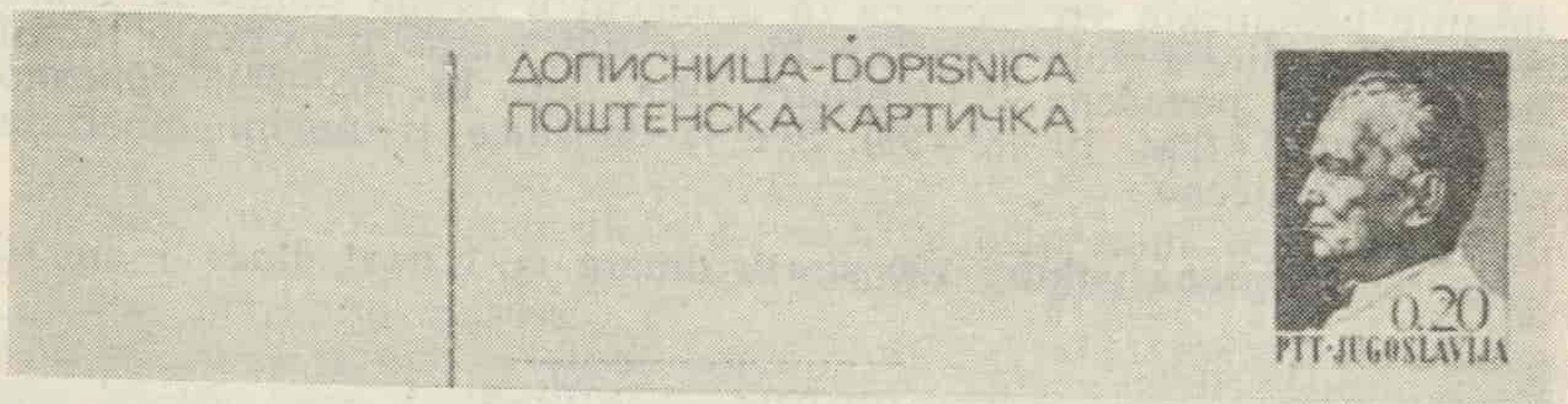


95) 0,20 dinara, zelena do žućkastozielena, razmak 10 mm 1,50 0,80
a) isto, razmak 6 mm. — 10.—

Od zavisnosti od međusobnog položaja prvog i drugog reda natpisa mogu se razlikovati dve varijante: I drugi red natpisa počinje tačno ispod prvog slova »O« u prvom redu natpisa; II drugi red natpisa pomeren je u desno za 0,5 mm.

Postoje karte kod kojih, usled nedovoljne učvršćenosti sloga, vrednosna oznaka ili natpis pokazuju blagi dvostruki otisak.

Poznata su i razna tipična i slučajna oštećenja razdelnih linija (79,5 umesto 81 mm) i vrednosne oznake (udubljen ili iskrivljen okvir vrednosne oznake, nedostaje deo vrednosne oznake).



1968., 21. februar. Dopisna karta za unutrašnji saobraćaj sa vrednosnom oznakom sa likom predsednika Tita, kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka; vrednosna oznaka štampana zelenom bojom, natpis i adresne linije sivom bojom u ofsetu; nacrt B. Jacka, rez V. Cvetkovića; kombinovana dvobojna štampa Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

96) 0,20 dinara, zelena/siva 2.— 1,50

Poznate su manje razlike u nijansama boja vrednosne oznake i adresnih linija, kao i u boji kartona

Navedene cene odnose se na primerke bez dolepljene marke od 0,10 din. Dofrankirane karte vrede 50% manje.

Štampane u tabacima od 36 (6 × 6) komada.

* * *

Nova pravila o poštanskim tarifama stupila su na snagu 15. aprila 1968., i njima je poštarina za dopisnu kartu u unutrašnjem saobraćaju povišena sa 0,20 na 0,30 dinara.



1968., 10 maj. Povišenje poštarine; dopisne karte za unutrašnji saobraćaj; vrednosna oznaka kao kod prethodnog izdanja, samo bez oznake crtača, graveri i štamparije ispod slike marke; nacrt B. Jakca, dvobojni ofset Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

97) 0,30 dinara, zelena/siva 1.— 0.80

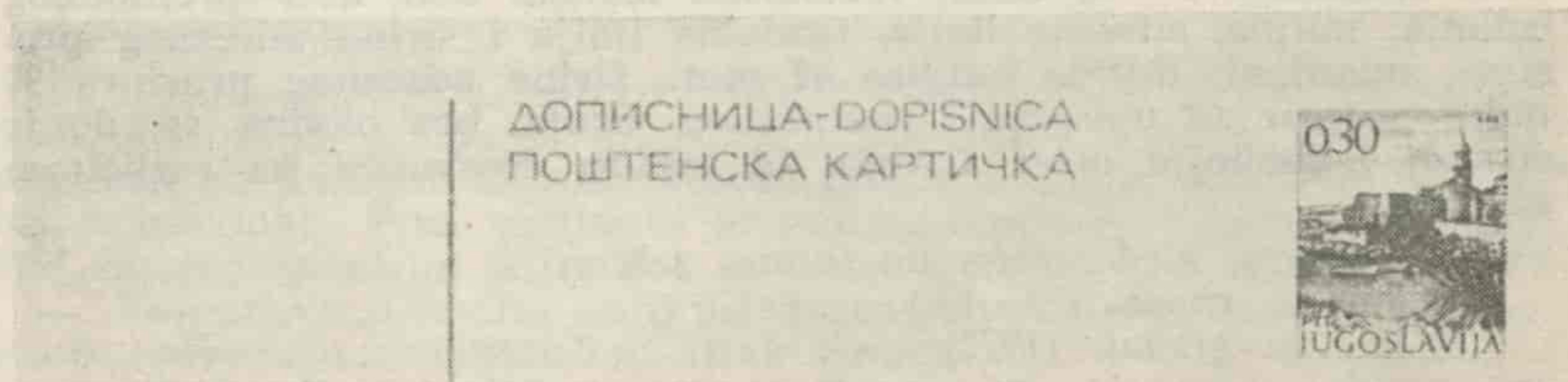
Poznate su izvesne razlike u nijansama boja štampe i u kartonu (blede krem boje, bledosiv i svetložućkast).

Postoje primerci dvostruko štampani, kod kojih otisci stoje u tet-beš položaju.

Štampane u tabacima od 36 (6 × 6) komada.

* * *

Poštanski broj uveden je u Jugoslaviji 1971. godine, te su za njegovu upotrebu ubrzo prilagođene sve postojeće poštanske celine. Kod dopisnih karata ovo prilagođavanje sastojalo se u tome u što je ispred debele kratke adresne linije odštampan prostor za upisivanje poštanskog broja. Ovaj prostor ima oblik položenog pravougaonika uokvirenog crtastim linijama i podeljenog istim takvim linijama na pet kvadratića. Ispod njega nalazi se tekst „ПОШТАНСКИ БРОЈ — ПОШТАНСКИ БРОЈ — ПОШТНА ШТЕВИЛКА”. Prostor za upisivanje broja oivičen je sa svih strana, izuzev kod prvog izdanja karata sa fosforescentnim nanosom, kod koga nedostaje okvirna crta sa donje strane.



1971., 15. april. Dopisne karte za unutrašnji saobraćaj sa naznačenim prostorom za upisivanje poštanskog broja; vrednosna oznaka sa motivom Krka, kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka, samo bez oznake crtača, graveri i štamparije, i sa manjim razlikama u crtežu; nacrt A. Milenkovića, dvobojni ofset Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

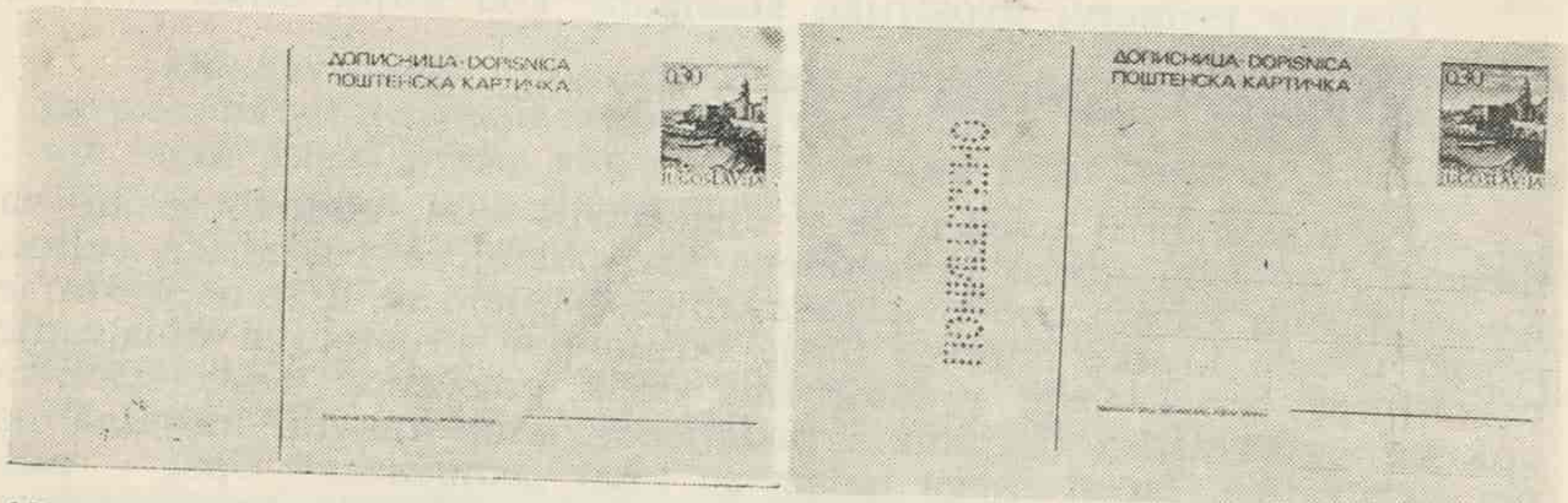
98) 0,30 dinara, zelena/siva — —

Boja vrednosne oznake varira od svetlozelene do izrazite tamnozeleno, a boja adresnih linija i natpisa od bledosive do crnosive. Zbog dvobojne štampe postoje manje razlike u položaju vrednosne oznake u odnosu na natpis i adresne linije.

* * *

U cilju modernizacije poštanskog saobraćaja u Jugoslaviji, u toku 1971. izvršene su pripreme za uvođenje poštanskih vrednosnica sa fosforescentnim nanosom. Kao prve emitovane su dopisne karte (20. IX), zatim marke (27. IX) i na kraju masovni koverti (11. X).

U toku ispitivanja samog nanosa i odgovarajućih mašina za poništavanje izrađene su i posebne dopisne karte. Ovi probni (test) primerci po opštem rešenju odgovaraju emitovanim kartama, ali pokazuju i izvesne razlike: a) boja štampe je maslinasta umesto zelena; b) prostor za upisivanje poštanskog broja oivičen je i sa donje strane crtastom linijom; c) Izuzev što nedostaje ime crtača i naziv šamparije ispod slike marke, crtež vrednosne oznake u potpunosti odgovara crtežu franko marke. Postoje čak i inicijali »D« graveru D. Andrića u šiblju iznad slova »PTT«, i svi detalji crteža su identični. Kod emitovani karata nema ovih inicijala, i postoje приметne razlike u šrafiranju neba, mora, kaktusa u donjem desnom uglu, u crtežu obale i gornjeg dela zvonika. Radi sprečavanja svake eventualne zloupotrebe, ove karte prozumbane su u obliku ćirilčne reči »ПОНИШТЕНО«.



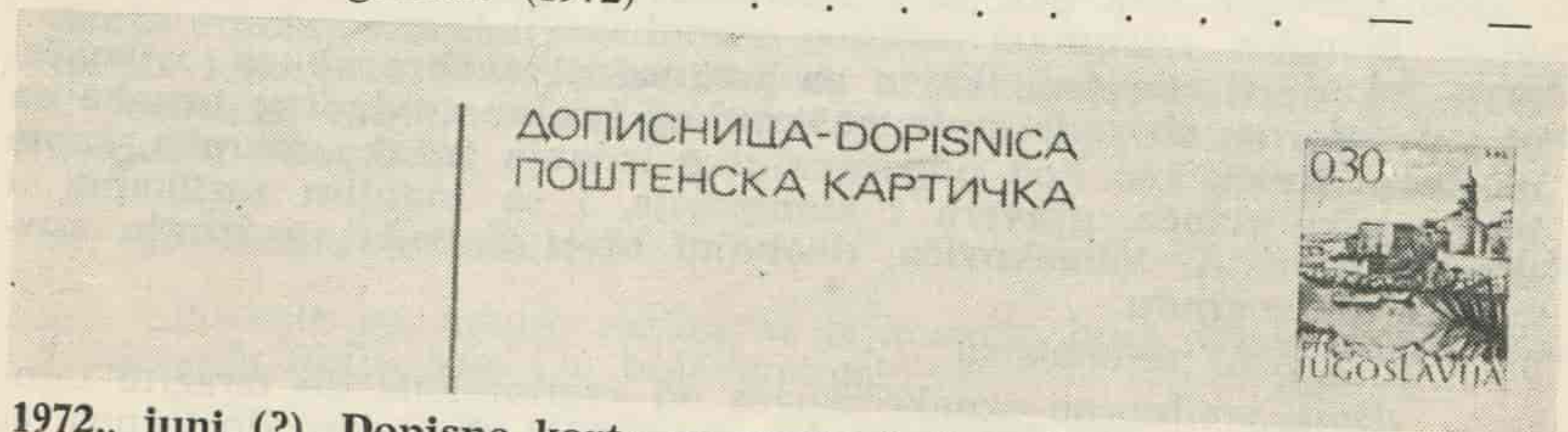
1971., 20. septembar. Prvo izdanje dopisnih karata za unutrašnji saobraćaj sa fosforescentnim nanosom u obliku uspravnog pravougolnika dimenzija 5 21 mm.; vrednosna oznaka kao kod prethodnog izdanja; natpis, adresne linije, razdelna linija i širina adresnog prostora smanjeni; dužina natpisa 42 mm., širina adresnog prostora 90 mm.; prostor za upisivanje poštanskog broja bez okvira sa donje strane; jednobojni ofset Zavoda za izradu novčanica na različitom kartonu.

99) 0,30 dinara, bledozelena do tamno zelena

a) karton rapav (20. IX)

b) karton gladak (1972)

. — —



1972., juni (?). Dopisne karte za unutrašnji saobraćaj sa fosforescentnim nanosom; kao prethodno izdanje, samo natpis, adresne linije, razdelna linija i širina adresnog prostora ponovo povećani, kao kod br. 98; dužina natpisa 50 mm., širina adresnog prostora 100 mm.; prostor za poštanski broj uokviren sa svih strana; jednobojni ofset Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

100) 0,30 dinara, zelena

. — —

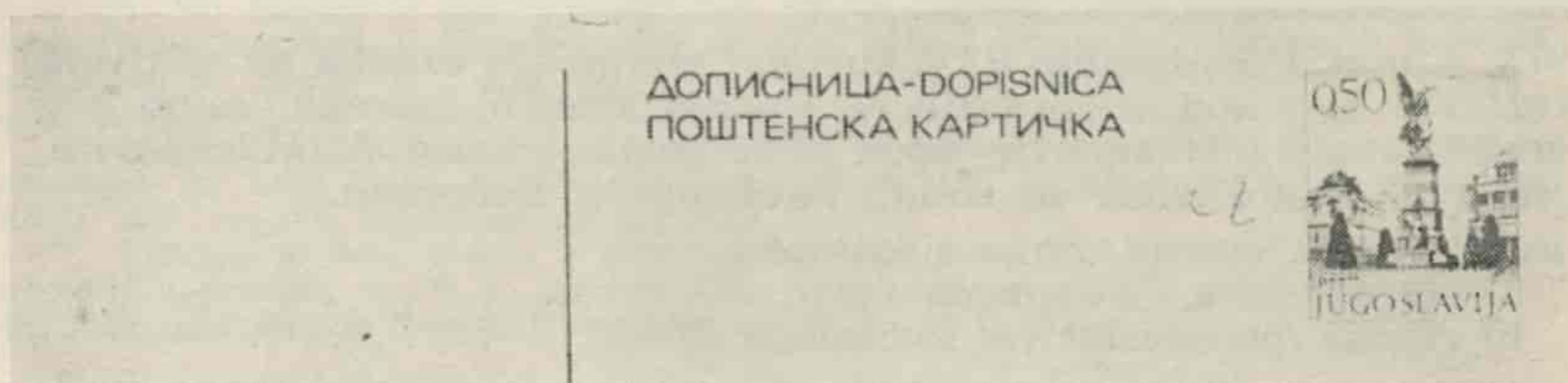
Poznate su razlike u nijansi boje, od svetlije do tamnije.

Postoje karte kod kojih je vertikalna razdelna crta oštećena u donjem delu, i duga samo 73 umesto 76 mm.

Karte dofrankirane markom od 0,20 din. vrede oko 50% manje.

* * *

Odlukom ZJPTT poštarina za dopisnu kartu u unutrašnjem saobraćaju povišena je od 23. juna 1972. godine na 0,50 dinara.



1972., 1. avgust. Povišenje poštarine; dopisna karta za unutrašnji saobraćaj sa fosforescentnim nanosom dimenzija 5×21 ili 6×22 mm.; veličina natpisa i adresnog prostora ponovo smanjeni, kao kod br. 99; vrednosna oznaka sa motivom Kruševca kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka; nacrt A. Milenkovića, rez. V. Cvetkovića, jednobojni ofset Zavoda za izradu novčanica.

I (5×21 mm) II (6×22 mm)

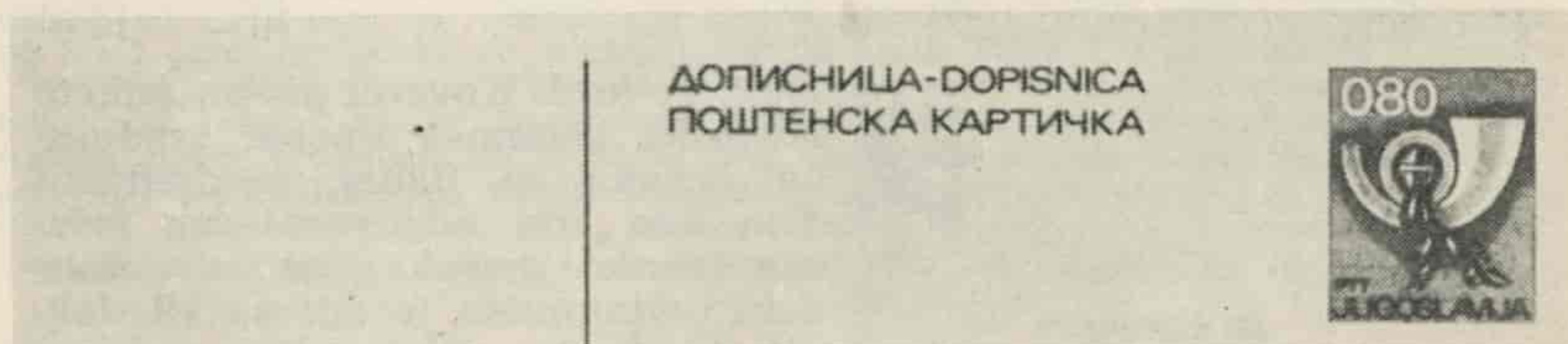
101) 0,50 dinara

a) smaragdozelena	.	.	.	—	—	—	—
b) sivkastozelena (1973—74)	.	.	.	—	—	—	—
c) tamnozeleno (1974)	.	.	.	—	—	—	—
d) žučkastozelena (1974)	.	.	.	—	—	—	—

Kod drugog tipa fosforescentnog nanosa sreću se dve varijante: prva, kod koje je nanos u gornjem desnom i donjem levom uglu prosečen po jednom tankom kosom crtom, i druga, kod koje je stubac neprekidan. Prva varijanta je ranijeg datuma i poznata je samo kod smaragdozelene boje, dok je druga poznata kod svih.

Poznati su primerci koji, usled neujednačenog pritiska pri štampanju, pokazuju udvostručeni tisak (šmic).

Na dan 1. jula 1974. godine poštarina za dopisne karte u unutrašnjem saobraćaju povišena je sa 0,50 na 0,80 dinara.



1974., 15 avgust. Povišenje poštarine; dopisna karta za unutrašnji saobraćaj sa fosforescentnim nanosom; vrednosna oznaka sa motivom poštanskog roga, kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka za automate; nacrt A. Milenkovića, jednobojni ofset Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

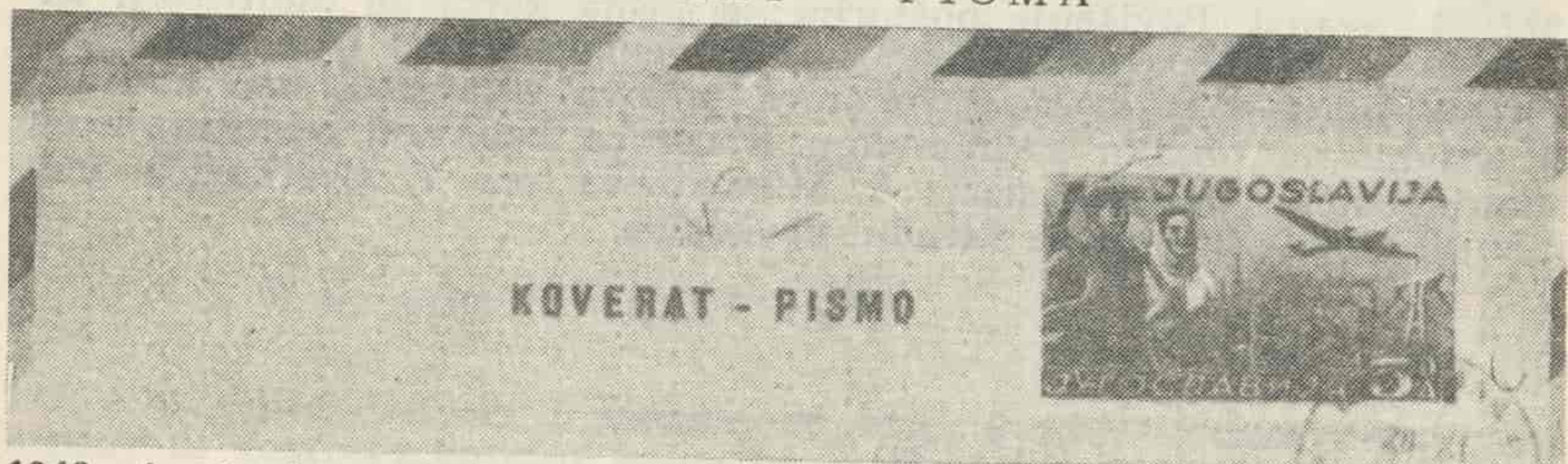
102) 0,80 dinara, tamnozeleno — —



1971., 4. maj. Prvo izdanje RTV kupona; vrednosna oznaka sa motivom Kruševca kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka, samo bez oznake crtača i štamparije ispod slike marke; nacrt A. Milenkovića, višebojni ofset Zavoda za izradu novčanica u Beogradu.

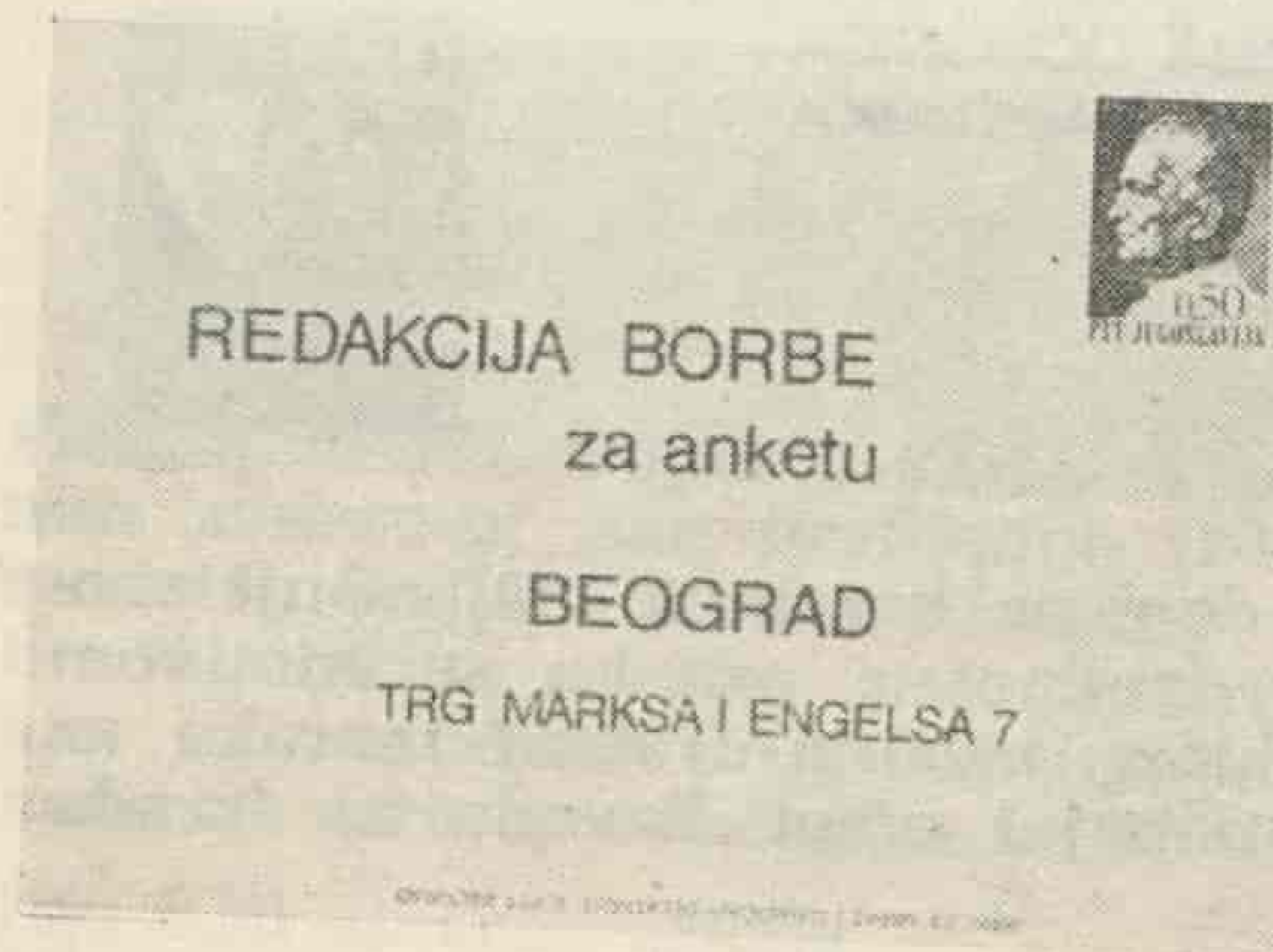
- | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1) 0,50 dinara, crvena /crna/ sivosmeđa | . | . | . | . | . | . | . | . | — | — |
| a) crvena /siva/ sivosmeđa | . | . | . | . | . | . | . | . | — | — |
| b) crvena /plavičastosiva/ sivosmeđa | . | . | . | . | . | . | . | . | — | — |

KOVERAT — PISMA



1948., 1. oktobar. Koverat pismo za avionsku poštu (aerogram); vrednosna oznaka sa simboličnim prikazom industrijalizacije zemlje; adresna strana i poleđina koverat-pisma sa svetloplavim talasastim podtiskom od traka sa tekstom »Ministarstvo pošta FNRJ«; u desnom uglu pravougaonik sa belim tekstom »AVIONOM/PAR AVION«; u sredini natpis »Koverat-pismo« tamnocrvene boje; sve uokvireno trobojkom; papir žućkast, dimenzija 203 × 278 mm. (otvoren) odnosno 140 × 102 mm (sklopljen); vrednosna oznaka štampana u bakrotisku, podloga u ofsetu. Prodajna cena 6 dinara.

- | | | | | | | | | | | |
|------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|------|------|
| 1) 5 dinara | | | | | | | | | | |
| a) svetlokarminasta | . | . | . | . | . | . | . | . | 5.— | 5.— |
| b) smeđeljubičastokarminasta | . | . | . | . | . | . | . | . | 6.— | 6.— |
| c) tamnosmeđekarminasta | . | . | . | . | . | . | . | . | 10.— | 10.— |



1969., 1. juni. Koverat-pismo ankete novinske ustanove Borba; vrednosna oznaka sa likom predsednika Tita kao kod odgovarajućeg izdanja franko maraka; na adresnom delu otštampana je adresa »Redakcija Borbe /za anketu/ Beograd Trg Marksa i Engelsa 7«, na poleđini, uza samu ivicu prevoja papira naziv izdavača »Biro za poštanske marke i izdavačku delatnost ZJPTT«, a na unutrašnjoj strani upitnik za anketu; štampa »Avala«.

- | | | | | | | | | | | |
|------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2) 0,50 dinara, crvena | . | . | . | . | . | . | . | . | — | — |
|------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

STANLEY GIBBONS AUCTIONS Ltd., 4—6. septembar

Kompletna zbirka preminulog A. M. Smitona bila je izložena prodaji u Gibonsovom Druri zdanju 4. do 6. septembra ove godine. Zbirka se sastojala pretežno od maraka prvih izdanja Velike Britanije, do detalja razrađenih prema pločama, slovnim oznakama i žgovima. Posebno je dobro bio zastupljen »Crni peni«, od koga je formirano čak 840 lotova, sastavljenih pretežno od upotrebljenih maraka, a samo ređe od čistih ili na pismima. U proseku, cena za »Crni peni«' dobrog do vrlo dobrog kvaliteta kretale su se između 12 i 15 Lstg., za primerke lošijeg kvaliteta između 3 i 4 Lstg., a za neupotrebljene marke, sa izvesnim manjim oštećenjima, oko 85 Lstg.

Posebnu pažnju privlače ceo tabačić od 12 komada probe boje (crveno smeđa), procenjen na 2,500 Lstg., i Calmersov faksimil iz 1839. njegovog predloška marka od 10. II 1838., koji je procenjen na 200 Lstg.

Aukcija je bila bogata i predfilatelističkim pismima Škotske i Engleske, procenjenih u proseku na 30 p. do 1,50 Lstg, izuzev pisma iz 1839. sa oznakom plaćene poštarine »4«, čija je vrednost utvrđena na 10 do 30 Lstg.

11. septembar i 12—13. septembar.

Pet hiljada tri stotine i treća aukcija Gibonsa od 11. septembra bila je posvećena isključivo pismima i kartama vazdušne pošte, počev od balonske pošte iz opsednutog Pariza 1870. (tri pisma, od 11., 14. i 28. oktobra 1870. prenetih raznim balonima, procenjenih na po 20 Lstg.), preko »La Matin«-ove golubije pošte iz 1905. (procenjeno na 125 Lstg.), do prvih pokušaja raketne pošte iz 1934—36 (procenjenih u proseku na 20—30 Lstg) i Cepelinove pošte. Od posebnog interesa za nas su lotovi jugoslovenskog područja, kojih ima ukupno pet:

— Let Aeroputa Solun—Beograd iz Jula 1930. godine, koverat, procenjeno na 5 Lstg.

— Karta iz Zagreba za Pernambuko, sa žigom avionske pošte Zagreb i žgovima 3. južnoameričkog leta Grafa Cepelina iz 1932. Procenjeno na 50 Lstg.

— Preporučeno pismo iz Ljubljane za USA, sa žgovima 9. južnoameričkog leta Grafa Cepelina iz 1932., procenjeno na 75 Lstg.

— Karta iz Zagreba za Pernambuko, sa žgovima 1. južnoameričkog leta iz 1933., procenjena na 65 Lstg.

— Karta iz Zagreba za Montevideo, sa žgovima 8. južnoameričkog leta iz 1933. godine, procenjena na 70 Lstg.

Na aukciji održanoj naredna dva dana ponuđen je upotrebljeni primerak nalepnice antarktičke ekspedicije preduzete 1901—03 brodom »Discovery« za 40 funti, a serija kiparskih maraka sa pretiskom »Republika« iz 1960. za 27 (čista) odnosno 20 Lstg. (upotrebljena)

10—11. oktobar

Jedan lot maraka Srbije od ukupno 359 upotrebljenih i neupotrebljenih komada ponuđen je na ovoj aukciji za 25 Lstg. Kao posebno intresantne izdvojene su: Grbuše od 1 i 2 pare (na plavičastom papiru, kat. Biroa br. 4) zupčane Mihajlo-marke od 1 i 2 pare, nezupčana od 1 pare i izdanja kralja Petra I u serijama do 5 dinara.

Od ostalih lotova interesantno je kompletno izdanje Čekoslovačke legije u Sibiru (42 Lstg) i kovrti Vrangeeove pošte iz Konstantinopolja za Beograd, sa prijemnim žigom, procenjeni na 15 do 20 Lstg. Osim toga ponuđeno je i 199 lotova Grčke počev od predfilatelije do Cepelinovih lotova iz 1933.

(Stanley Gibbons Auctions Ltd., Drury House, Russel str., London WC2B 5HD. Cena potedinog kataloga 50p., Lista ostvarenih cena 20p.)

H. R. HARMER, Ltd., 16—18. septembar

Rekordnu cenu na ovoj aukciji maraka celog sveta postigao je jedan horizontalno nezupčan par maraka Solomonskih ostrva od 2,5 penija izdanja 1939—51., koji je bio procenjen na 450 a dostigao cenu od 900 funti. Uopšte je odlika ove aukcije bila da su postignute cene uglavnom premašivale procene, i to kod pojedinih stvari i znatnije. Tako je, recimo, WIPA blok iz 1933., na izložbenom kovrtu bio procenjen na 350 Lstg., a prodat za 525 Lstg. Znatno slabije su prošle pojedinačne marke istog izdanja od 50 + 50 gr. na običnom i fazer papiru koje su prodane tačno po procenjenim cenama, dok je primerak Dolfusa, poništen i sa manjim nedostacima, prodat

čak ispod procenjene svote (72,5 Lstg) Aukcija je bila bogata i markama Francuske, od kojih se izdvajaju čista serija dobrog kvaliteta u korist ratne siročadi izdana 1917—19 (procenjena na 210, prodana za 210 Lstg.), avionska marka iz 1928. od 10 fr. na 90 c. (procenjeno na 175, prodato za 220 Lstg.), nezupčane serije Umetnosti iz 1961. (procenjena na 40—50, prodana za 46 Lstg.) i 1962. do 1968. (procenjene na 15 do 25 Lstg po izdanju, prodane za 20 do 40 Lstg.). Kao poseban kuriozum može se izdvojiti prvo godište časopisa »The Philatelist«, od 1. decembra 1866. do 1. decembra 1867., dobro očuvano, u kožnom povezu, procenjeno na 3—5 funti, prodato za 4,5 funti. Maraka našeg područja nije bilo.

14—16. oktobar.

Redovne marke prvog američkog izdanja iz 1921. u nezupčanim parovima procenjene su na ovoj aukciji na 20 Lstg., a Esperanto od 300 dinara, veoma dobrog kvaliteta, na 45 funti. Osim toga, jedna manja zbirka Jugoslavije, uključivo i nešto maraka Srbije, od oko 380 komada procenjena je na 15—20 Lstg. Kao poseban lot ponuđena je jedna manja zbirka Srbije i Crne Gore od oko 50 komada, procenjena na 12 Lstg.

Aukcija je bila bogata markama Nemačke i Zapadnog Berlina, među kojima i redovne marke iz 1949. sa pretiskom »Berlin« u čistim četvercima (procenjene na 575 do 600 Lstg.) četverac UPU iz iste godine (procenjen na 175 do 200 Lstg.) Zapadnonemački »posthorn« iz 1951—52., bez vrednosti od 4,10 i 20 pf., nefalcovan, procenjen je na 150—175 funti, a iste marke u četvercu na 650 do 700 Lstg.

(H. R. Harmer Ltd., 41, New Bond Street, London W1A 4EH, England. Godišnja pretplata na kataloge + liste ostvarenih cena 6 Lstg.)

СА СВИХ СТРАНА

Такозвано „јубиларно издање“ поводом стогодишњице дописних карата на подручју Југославије, којим се 1972. и 1973. поиграо новосадски Форум хоби клуб, вероватно је познато већини наших читаоца. Југословенска филателистичка, и не само филателистичка, штампа позабавила се својевремено овим „издањем“ указујући на његов приватан и шпекулативни карактер, а данас се на њега враћа и угледни немачки „Sammler dienst“. У чланку који заузима готово читаву страну уредништво врло детаљно упознаје са историјатом ових карата, првобитно прогураних као издање „Београдске поштанске управе“, и обрађених у тематској каталогизацији аустријског филателисте Најнса Filnkesla. Скрећући пажњу да је након интервенције Бироа за поштанске марке Filnkesl изменио своју каталогизацију за издање из 1972. (стогодишњица дописница на територијама под управом Ка унд Ка монархије),

додајући бројевима словне ознаке као обележје приватног карактера, аутор чланка упозорава на слично издање из 1973. поводом стогодишњице дописнице у Србији. Позивајући се на званично обавештење Бироа о приватном карактеру ових карата, аутор захтева измену и њихове католошке поставке, и уједно покреће питање легалности излагања ових „јубиларки“ на филателистичким изложбама.

Један милион филателиста организованих у 274 друштва, клуба и кружока постојало је, ако је веровати подацима Филателије СССР, задњих година прошлог века у целом свету. Само десетак година касније један енглески часопис регистровао је повећање броја филателиста за 50%, да би већ по завршетку првог светског рата из Швајцарске стигла вест да скупљача поштанских марака има преко 2,320.000. По самом избијању II светског рата ова бројка је увећана на 7,5 милиона, а један италијански филателистички часопис јавља 1967. године „има нас 18 милиона“. Према неким најновијим пода-

цима, у разна удружења широм света уписано је преко 20 милиона филателиста. Све ове цифре односе се искључиво на организоване филателисте, а једна анкета Унесковог „Курира“ показује да се сакупљањем марака бави још четири пута толико људи који нису чланови ниједног удружења. Све ово заједно чини заиста импозантну цифру од сто милиона филателиста широм целог света.

Лист буквара из 1574., репродукван на новој совјетској марки од 4 копејке, својеврстан је спомен на првог руског штампара Ивана Федорова, који је по налогу Ивана Грозног отворио у Москви 1563. прву руску штампарију. Одушевљен царевом идејом, тадашњи митрополит



Макарије поверио је Ивану Федорову и његовом помоћнику Петру Мстиславцу на штампање књиге Апостол, а затим и Часловац, али чим је штампарија показала своје прве резултате, у редовима свештенства јавља се незадовољство проузроковано претњом коју је штампарство носило њиховом преписивачком раду. Ову опасност убрзо је увидео и сам Макарије, који саветује цара да укине штампарију, јер ће просвећени народ одбаци-ти његову власт. Предосећајући

опасност Федоров је пребегао у Лавов, где је 1574. штампао први руски буквар, док је Иван Грозни у Москви спаљивао његову штампарију.



Данска поштанска управа емитовала је 9. октобра две марке поводом 350-годишњице поштанске службе у Данској, од којих једна треба свету да скрене пажњу на чињеницу да први покушаји ваздушне поште не потичу из опкољеног Париза 1870., како се то најчешће узима, већ из места Ниборг, из кога је, под блокадом енглеске ратне флоте, полетео први балон преко Велике превлаке 4. јуна 1808. године. Балон је носио писма из Ниборга под блокадом, и спустио се у место Корсеер. Друга је вредност, од 70 ера, посвећена указу краља Кристијана IV од 24. децембра 1624., којим је уведена јавна поштанска служба. На марки су приказани постиљони из 1624. и 1780., према старим гравирама, печат краља Кристијана IV и факсимил његовог потписа.

Издавање посебних поштанских целина за Поштански музеј специјалност је коју шведска поштанска управа већ дуже негује као облик пропаганде и скретања пажње на важније момен-те из поштанске историје своје земље. Најновије издање ове помало неубичајене врсте целина

је дописна карта посвећена шведској пошти у Хамбургу, која се пушта у промет 16. новембра поводом одржавања „Недеље Шведске” у овом граду. За вредносну ознаку одабрана је слика марке из 1920. са ликом краља



Густава II Адолфа, а на полећини је одштампана ознака поште и грб Хамбурга. Још пре него што су у својој земљи организовали поштанску службу, Швеђани су већ од 1613. имали у Хамбургу своју пошту, чији је промет у прво време био веома опраничен. Тек по избијању Тридесетогодишњег рата, промет поште знатно се повећава захваљујући присуству шведских трупа у Немачкој. Дуги низ година пошту је преко Данске преносио коњаник до граничног места Маркајд, да би га касније заменила поморска веза између Помераније и шведске обале. Пошта је функционисала све до 1896., када је Севернонемачка федерација, са Пруском као најснажнијим чланом, преузела контролу над целокупном поштанском службом. Готово у исто време, од 18. до 27. новембра, у употреби ће бити и посебан пригодни жиг.

Увођење претплате на нова издања поштанских марака није питање којим се тренутно бави само ЗЛПТТ. На Другом националном филателистичком симпозијуму, који је одржан у Чикагу под покровитељством Поштанске службе САД, изасланик Генералног директора пошта Класена обавестио је представнике филателистичких организа-

ција да ће систем претплате бити уведен крајем јесени 1974. На симпозијуму је, уз активну сарадњу филателиста, утврђена и даља политика Поштанске службе у пропаганди филателије, посебно међу омладином, сарадњи са филателистичким организацијама. Осврћући се на досадашњи рад, регионални управник пошта за Чикаголенд Кларенс Гелс обавестио је учеснике скупа о отварању 2,000 сталних изложбених центара у поштама Централне регије, и поштанским филателистичким трговинама које остварују оборот од око 3 милиона долара годишње. Представник Поштанске службе позвао је филателисте на „отворени дијалог који ће нас довести нашем заједничком циљу — ширењу филателије”.

Америчка поштанска управа је недавно издала марку која можда најбоље илуструје енергетску кризу што је погодила развијене земље, и страх од несташице горива. Марка је пуштена у промет на дан отварања Светске конференције о енергији, и поред пригодног текста носи симболичне цртеже капљице бензина, капи уља и молекула, као извора атомске енергије. У исто време Поштанска служба САД издала је посебан билтен у коме се наводе резултати најновијих рестриктивних мера у коришћењу извора енергије. Тако је потрошња бензина опала за 4 посто, мада је број возила повећан за 7 посто, а предвиђа се да у догледно време потрошња буде сведена на 90% у односу на прошлогодишњу. На ложуљу постигнута је уштеда од 15%, потрошња електричне енергије смањена је за 17%, а плин се користи за једну четвртину мање него прошле године.

NAŠI NOVI PRIGODNI ŽIGOVI...

- 120) IX međunarodna smotra folklora, Zagreb, 27. VII
 121) Aerofilatelistička izložba, Ptuj, 31. VII
 122) Desetogodišnjica prvog prenosa Olimpijade posredstvom satelita, Zagreb, 19. VIII
 123) IV evropsko streljačko prvenstvo FITA, Zagreb, 23. VIII
 124) IV svetsko streljačko prvenstvo FIELD, Zagreb, 26. VIII
 125) III evropsko prvenstvo u streljaštvu FIELD, Zagreb, 28. VIII
 126) Devedesetogodišnjica željezničke pruge Beograd—Niš i stanice Beograd, Beograd, 4. IX
 127) Devedesetogodišnjica Pamučne industrije Duga Resa, Duga Resa, 6. IX
 128) IX pohod »100 žensk na Triglav«, Triglav, 8. IX
 129) Jugoslovenska naivna umetnost — slikarstvo, Prvi dan, Beograd, 9. IX
 130) V međunarodni festival sportskih i turističkih filmova, Kranj, 11—17. IX
 131) Festival kajkavske popevke — Krapina 74, Krapina, 12. IX
 132) 125-godišnjica željeznica u Jugoslaviji, Beograd, 17. IX
 133) 125-godišnjica željeznica u Jugoslaviji, Zagreb, 17. IX
 134) 125-godišnjica željeznica u Jugoslaviji, Ljubljana, 17. IX
 135) 125-godišnjica željeznica u Jugoslaviji, Titograd, 17. IX
 136) 125-godišnjica željeznica u Jugoslaviji, Sarajevo, 17. IX
 137) 125-godišnjica željeznica u Jugoslaviji, Skoplje, 17. IX



- 138) XV međunarodni exlibris kongres, Bled, 19. IX
 139) Četrdesetogodišnjica »Ljudske pravice«, Črenšovica, 22. IX
 140) Tridesetogodišnjica oslobođenja grada i Berba grožđa, Vršac, 22. IX
 141) XVI filatelistička izložba u čast 30-godišnjice oslobođenja Sente, Senta, 22. IX
 142) Petstogodišnjica Beramskih fresaka, Pazin, 22. IX

30 GODINA SLOBODE HEROJSKOGA BEOGRADA



- 143) VI internacionalni šahovski turnir »Ivan Parčetić«, Sombor, 24. IX
 144) II radnička šahovska olimpijada, Poreč, 25. IX
 145) Tridesetogodišnjica bitke na Batini, Batina, 27. IX



- 146) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Tjentište, 27 do 29. IX
 147) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Beograd, 27. IX
 148) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Zagreb, 27. IX
 149) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Ljubljana, 27. IX
 150) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Titograd, 27. IX
 151) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Sarajevo, 27. IX
 152) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Skoplje, 27. IX
 153) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Priština, 27. IX
 154) I sportske igre PTT radnika Jugoslavije, Novi Sad, 27. IX
 155) Dvadesetpetogodišnjica Filatelističke zveze Slovenije, 28. IX
 156) Dečja nedelja 74 — Radost Evrope, Prvi dan, Beograd, 1. X
 157) IX kongres Zveze socijalistične omladine Slovenije, Moravci, 2—4. X
 158) 125-godišnjica postojanja i rada Pomorske škole u Bakar, Bakar, 5. X
 159) Velemajstorski šahovski turnir u Kragujevcu, Kragujevac, 6. X

- 160) II jugoslovenska izložba izuma i tehničkih unapređenja INOVA JU 74, Zagreb, 8. X
 161) Prvi PTT kviz, Ljubljana, 12. X
 162) Tridesetogodišnjica formiranja XV vojvodanske udarne brigade »Šandor Petefi«, Bačka Topola, 18. X
 163) Međunarodna izložba AEROFILA 74, Hrasnica, 19. X
 164) 25-godišnjica osnivanja filatelističkog društva »Arena« iz Pule, Pula, 19. X
 165) Tridesetogodišnjica oslobođenja Beograda, Beograd, 20. X
 166) Susret filatelista i numizmatičara, Maribor, 20. X
 167) Dvestogodišnjica Narodne i univerzitetske biblioteke u Ljubljani, Prvi dan, Beograd, 21. X

KARTE I KOVERTI

- 90-godišnjica železničke pruge Beograd-Niš i stanice Beograd, karta (izdavač FD Železničar, Beograd)
- 125-godišnjica železnice u Jugoslaviji, karta (izdavač FD Železničar)
- XV mednarodni exlibris kongres, koverat (izdavač FD PTT Slovenije Cigaletova 15, 61000 Ljubljana)
- XVI filatelistička izložba u Senti, koverat (izdavač FD Senta, poštanski fah 68, 24400 Senta)
- 90-godišnjica Pamučne industrije Duga Resa, koverat (izdavač FD Duga Resa)
- Đakovački vezovi, koverat (izdavač FD Đakovo)
- Dvadesetpetogodišnjica FZS, koverat (izdavač FZ Slovenije, poštni predal 281, 61101 Ljubljana)
- Tridesetogodišnjica oslobođenja Beograda, koverat (izdavač SFS, Sremska 6/IV, 11000 Beograd)
- IX pohod Sto žensk na Triglav

КОВАНИ НОВАЦ ЦРНЕ ГОРЕ 1906—14.

(наставак из бр. 152)

Бронзани и никлени новац кован је у истом облику и од исте легуре као одговарајући аустријски новац. Сребрни новац кован је од сребра финоће 835/1000, а пречник и тежина износили су:

1 перпер — пречник 23 мм., тежина 5 гр.

2 перпера — пречник 27 мм., тежина 10 гр.

5 перпера — пречник 36 мм., тежина 24 гр.

Златници су ковани у стандардној финоћи, пречника и тежине:

10 перпера — пречник 19 мм., тежина 3,388 гр.

20 перпера — пречник 21 мм., тежина 6,775 гр.

100 перпера — пречник 37 мм., тежина 33,875 гр.

28. август 1906., емисија бронзаног и никленог новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
1 пара	бронза	200.000	2.000
2 паре	бронза	600.000	12.000
10 пара	НИКЛ	750.000	75.000
20 пара	НИКЛ	600.000	120.000
Укупно:			209.000

Јуни 1908., емисија бронзаног и никленог новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
2 паре	бронза	250.000	5.000
10 пара	НИКЛ	250.000	25.000
20 пара	НИКЛ	400.000	80.000
Укупно			110.000

6. јуни 1909., емисија сребрног новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
1 перпер	сребро	500.000	500.000
5 прпера	сребро	60.000	300.000
Укупно			800.000

25. март 1910., емисија златног новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
10 перпера	злато	40.000	400.000
20 перпера	злато	30.000	600.000
100 перпера	злато	300	30.000
Укупно			1,030.000

15. април 1910., емисија сребрног новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
2 перпера	сребро	300.000	600.000
Укупно			600.000

1910., јубиларна емисија златног новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
10 перпера	злато	35.000	350.000
20 перпера	злато	30.000	600.000
100 перпера	злато	500	50.000
Укупно			1.000.000

1912., емисија сребрног новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
1 перпер	сребро	386.800	386.800
5 перпера	сребро	40.000	200.000
Укупно			586.800

Извесна количина сребрњака из 1909. у укупној вредности од 286.800 перпера прекована је у исту толику количину 1912., а остали комади у вредности од 300.000 перпера су новоковани.

1913., емисија бронзаног и никленог новца

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
1 пара	бронза	100.000	1.000
2 паре	бронза	500.000	10.000
10 пара	НИКЛ	200.000	20.000
20 пара	НИКЛ	200.000	40.000
Укупно			71.000

1914., емисија бронзаног, никленог и сребрног новца.

<i>апоен</i>	<i>легура</i>	<i>комада</i>	<i>вредност у перперима</i>
1 пара	бронза	200.000	2.000
2 паре	бронза	400.000	8.000
10 пара	НИКЛ	800.000	80.000
20 пара	НИКЛ	800.000	160.000
1 перпер	сребро	500.000	500.000
2 перпера	сребро	200.000	400.000
5 перпера	сребро	20.000	100.000
Укупно			1.250.000

(MRV)

EVROPA

ALBANIJA

15. juli: Ptice pevačice (10, 15, 20, 25, 40 q i 2,20 L).
 12. avgust: Redovne marke od 20 q, 1, 1,20 i 2,40 L.
 25. avgust: Stogodišnjica UPU (85 q, 1,20 L i blok od 2,05 L).

ANDORA

25. avgust: Sastanak ko-regenata u Kaho-ru (1 Fr)
 23. septembar: Zaštita prirode (0,60 i 0,80 Fr).
 7. oktobar: Stogodišnjica UPU (1,20 Fr).



AUSTRIJA

8. avgust: XIII evropsko prvenstvo u plivanju, skokovima u vodu i vaterpolou (4 š).
 10. septembar: XXX sastanak dermatologa nemačkog govornog područja (4 š).
 1. oktobar: 50-godišnjica austrijske radio-difuzije (2 š).
 4. oktobar: 25-godišnjica smrti kompozitora E. Ajslera (2 š).
 9. oktobar: Stogodišnjica UPU (2 i 4 š).
 oktobar: Dan marke (4 + 2 š), redovna marka sa motivom Bludenca od 1,50 š.
 novembar: Zaštita prirode (2 š) i »Božić 1974.« (2 š).

BELGIJA

9. septembar: Beneluks 1944—74 (5 fr).
 16. septembar: Omladinska filatelija (3 fr).
 23. septembar: Vinsent van Gog, autopor-tret (10 + 5 fr).
 30. septembar: Kaplar L. Tresinji, heroj Prvog svetskog rata (4 fr).

7. oktobar: Stogodišnjica UPU (5 i 10 fr).
 14. oktobar: Centralni ekonomski savet (7 fr).



21. oktobar: 50-godišnjica Rotari kluba u Belgiji (10 fr).
 28. oktobar: 40-godišnjica Ardenskog lo-vačkog puka (3 fr).
 Od redovnih maraka puštene su u pro-daju vrednosti od 0,05 fr sa motivom la-va u crvenoj boji, i vrednost od 22 fr sa Kraljevim likom u crnoj boji.

BUGARSKA

5. avgust: Stogodišnjica UPU (2 i 18 st., i blok od 28 st.).
 avgust: Cveće (1, 2, 3, 18, 20, 28 st. i blok od 80 st.).
 12. avgust: 30-godišnjica pionirskog udru-ženja »septemvrijče« (1 i 2 st., i blok od 60 st.).
 29. avgust: 30 godina socijalizma u Bugar-skoj (1, 2, 5, 13 i 18 st.).
 18. septembar: Stokholmija 74 (blok od 40 st.).

VATIKAN

26. septembar: 700-godišnjica smrti sv. Bonaventure od Banjoređa (40, 90 i 220 Lit).

ŠVEDSKA

16. novembar: Savremena švedska brodo-gradnja (5 × 1 kr, u sveščićima); Božićne marke (75 era i tabačić od 8 × 45 era); dopisna karta za poštanski muzej od 70 era, posvećena švedskoj pošti u Hambur-gu u XVII veku.

VELIKA BRITANIJA

21. avgust: porto marka od 7 p.
 4. septembar: redovna marka od 6,5 p.
 9. oktobar: Stogodišnjica rođenja Vinsto-na Čerčila (4,5, 5,5, 8 i 10 p).





6. novembar: Regionalna izdanja za Škotsku, Vels i Severnu Irsku; redovne marke od 4,5 p.
27. novembar: Božićne marke (3,5; 4,5; 8 i 10 p).

Ostrvo Men

18. septembar: 600-godišnjica smrti V. Rasela, biskupa od Sodora i Mena (3,5; 4,5; 8 i 10 p).
22. novembar: Stogodišnjica rođenja Vinstona Čerčila (3,5; 4,5; 8 i 20 p.; isto u bloku).

GRČKA

14. septembar: Stogodišnjica UPU (2; 4,5 i 6,50 Dr).

15. novembar: Dan marke (2,50 Dr).
15. novembar: Božićne marke (2; 4,5 8,5 Dr).

GRENLAND

24. oktobar: Kraljica Margareta od Danske (90 i 120 era).

DANSKA

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (120 era)
9 oktobar: 350-godišnjica poštanske službe u Danskoj (90 i 120 era).

IRSKA

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (5 i 7 p)
14. novembar: Božićne marke sa reprodukcijom slike »Bogorodica sa detetom« Đovanija Belinija (5 i 15 p).

ISLAND

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (17 i 20 kr).

ITALIJA

— — — —: Finansijska straža
28. juni: Evropsko prvenstvo u lakoj atletici (50 i 50 Lit).
27. juni: 50-godišnjica organizacije Bersaglijera (40 i 50 Lit).
10. juli: Turizam, Portofino i Gradara (2 marke po 40 Lit).
19. juli: Stogodišnjica smrti Nikole Tomazea (50 Lit); 600-godišnjica smrti Petrarke (40 i 50 Lit).
12. avgust: Marka za ekspres rukovanje od 250 Lit.
16. avgust: 50-godišnjica smrti Đakoma Pučinija (40 Lit).
septembar: 500-godišnjica rođenja Ludovika Ariosta (40 Lit); 2000-godišnjica V. Retina (50 Lit).

MADARSKA

6. juni: Šah (40, 60, 80 f., 1,10; 2; 4 i 6 Ft).
25. juni: Stogodišnjica budimpeštanskog tramvaja (4 × 2,50 Ft).
juli: Umetnost (40, 60 f., 1; 1,50; 2,50 i 5 Ft).
19. avgust: Svetski kongres ekonomista (2 Ft).

MALTA

septembar: Stogodišnjica UPU (1c3, 5c, 7c5, 50 c).

MONAKO

novembar: Impresionisti, reprodukcije (2 × 1 i 4 × 2 F); Međunarodni festival cirkusa (2, 3, 5, 45, 70 c, 1,10 i 5 F); Stare medalje (60 c); Međunarodna komisija za naučno istraživanje Sredozemlja (45, 70 c, i 1,10 F); Cveće (70 c i 1,10 F).

NEMAČKA DR

27. avgust: Lajpciški jesenji velesajam (10 i 25 pf).
10. septembar: Muzej zamka Arnštad (5, 10, 15, 20, 25 i 35 pf).
24. septembar: Spomenici borcima protiv fašizma i nacizma (2 × 35 pf).
3. oktobar: 25 godina DDR, spomen blok od 1 M.
9. oktobar: Stogodišnjica UPU (10, 20, 25 i 35 pf).
24. oktobar: Dan filatelista — izložba DDR 74 (10 + 5, 20 i 25 pf).

NEMAČKA SR

16. avgust: 400-godišnjica rođenja slikara Kaspara Davida Fridriha (50 pf); Nemački impresionisti — II deo (30 i 50 pf).
15. oktobar: 25-godišnjica dobrotvornih maraka (30+15, 40+20, 50+25 i 70+35 pf).
29. oktobar: Stogodišnjica UPU (50 pf); Nemački impresionisti — III deo (70 pf i 1,20 DM); Božićna marka sa motivom cveća (40+20 pf).

BERLIN ZAPADNI

15. oktobar: Aerodrom Berlin-Tegel (50 pf); 25-godišnjica dobrotvornih maraka (30+15, 40+20, 50+25 i 70+35 pf).
29. oktobar: Berlinski porcelan (30, 40 i 50 pf); Božićna marka (30+15 pf).

NORVEŠKA

9. oktobar: Stogodišnjica UPU.
novembar: Božićne marke.

PORTUGALIJA

4. septembar: Stogodišnjica rođenja Markonija (1,50; 3,30 i 10 Esk).

POLJSKA

15. avgust: XVII šahovska olimpijada u Nici (1 i 1,50 Zi).

RUMUNIJA

- juni: Značajne godišnjice (20, 55b, 1,10; 1,30 i 1,40 Lei).

- oktobar: Kosmos — Skajlab (2,75 Lei).
20. oktobar: Arheološki nalazi u Rumuniji (20, 40, 55 b, 1,75; 2,75 i 3,60 L).
1. novembar: XI kongres KP Rumunije (55 b).
15. novembar: Dan marke (2,10 + 0,90 Lei).

SAN MARINO

18. juli: Međunarodni sastanak filatelista u Ričoneu (50 L); Turnir u gađanju lukom (15, 20, 50, 115 i 300 L).



SSSR

7. avgust: Stogodišnjica rođenja D. I. Uljanova (4 k); Stogodišnjica rođenja V. R. Menžinskog (4 k); Svetsko prvenstvo u modernom petoboju (16 k).
20. avgust: Maršal Buđoni (4 k); Dela sovjetske umetnosti (4, 6, 10, 16 i 20 k); 400-godišnjica prvog ruskog štampanog bukvara (4 k).
23. avgust: Tridesetogodišnjica oslobođenja Rumunije od fašističkog iga (6 k).
30. avgust: Hiljadu godina grada Vitebska (4 k).
4. septembar: 50-godišnjica Uzbečke, Turkmanske, Kirgiske, Tadžigske i Moldavske SSR (5 maraka po 4k); 25-godišnjica Nemačke DR (6 k); III zasedanje Svesaveznog udruženja filatelista (spomen blok od 50 k); 30-godišnjica socijalizma u Bugarskoj (6 k).
oktobar: Godišnjica Oktobarske revolucije (3×4 k); Stogodišnjica UPU (tri marke i



blok); 150-godišnjica Akademskog malog pozorišta (4 k); Stogodišnjica slikara N. K. Reriha (6 k); Sport (blok od 40 k).

TURSKA

26. avgust: »Mirovna operacija Kipar« (250 K).

29. avgust: Svetsko prvenstvo u rvanju (90, 100 i 250 K).

FINSKA

24. septembar: Crveni krst — pečurke (35+5, 50+10 i 60+15).

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (60 i 70 p).

FRANCUSKA

1. septembar: Parna lokomotiva TGV 001 (0,60 F).

9. septembar: Redovna marka iz serije »Turizam« od 0,10 F.

16. septembar: Umetnost — Arfila 75 (2 F).

23. septembar: Centrala u Feniksu (0,65 F).

7. oktobar: Stogodišnjica UPU (1,20 F); Redovne marke od 0,60 i 0,80 F sa likom Marijane.

12. oktobar: Redovna marka iz serije »Turizam« od 2 F.

13. oktobar: Kopernik (1,20 F).

21. oktobar: Zaštita prirode (0,65 F).

12. novembar: Umetnost — Arfila 75 (2 F).

18. novembar: Tapiserije — Arfila 75 (2 F); Znamenite ličnosti (2 × 80 + 15 c).

25. novembar: Orden pokreta otpora (1 F).

2. decembar: Crveni krst — godišnja doba (60+15 i 80+15 c).

HOLANDIJA

10. septembar: 30 godina Beneluksa (30 c); 25 godina Evropskog saveta (45 c); 25 godina Nato pakta (45 c).

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (60 c).

Zbog povišenja poštanskih tarifa emitovane su nove svešćice sa markama od 4 × 45 + 4 × 5 c (narandžaste korice) i 6 × 30 + 4 × 5 c (smeđe korice); nove dopisne karte od 35 i 40 c., karta za najavu promene adrese od 30 c, aerogram od 60 c i IRC od 90 c.

ČEHOSLOVAČKA

25. septembar: Tapiserije iz Bratislave (2 i 2,40 Kčs).

26. septembar: Streljačke mete (30, 60 h, 1; 1,10; 1,60; 2,40 i 3 Kčs).

24. oktobar: Stogodišnjica UPU (30, 40, 60, 80 h, 1 i 1,60 Kčs).

ŠVAJCARSKA

29. novembar: Pro Juventute marke, sa prikazima otrovnog šumskog bilja (15+10, 30+20, 50+20 i 60+25 s).

ŠPANIJA

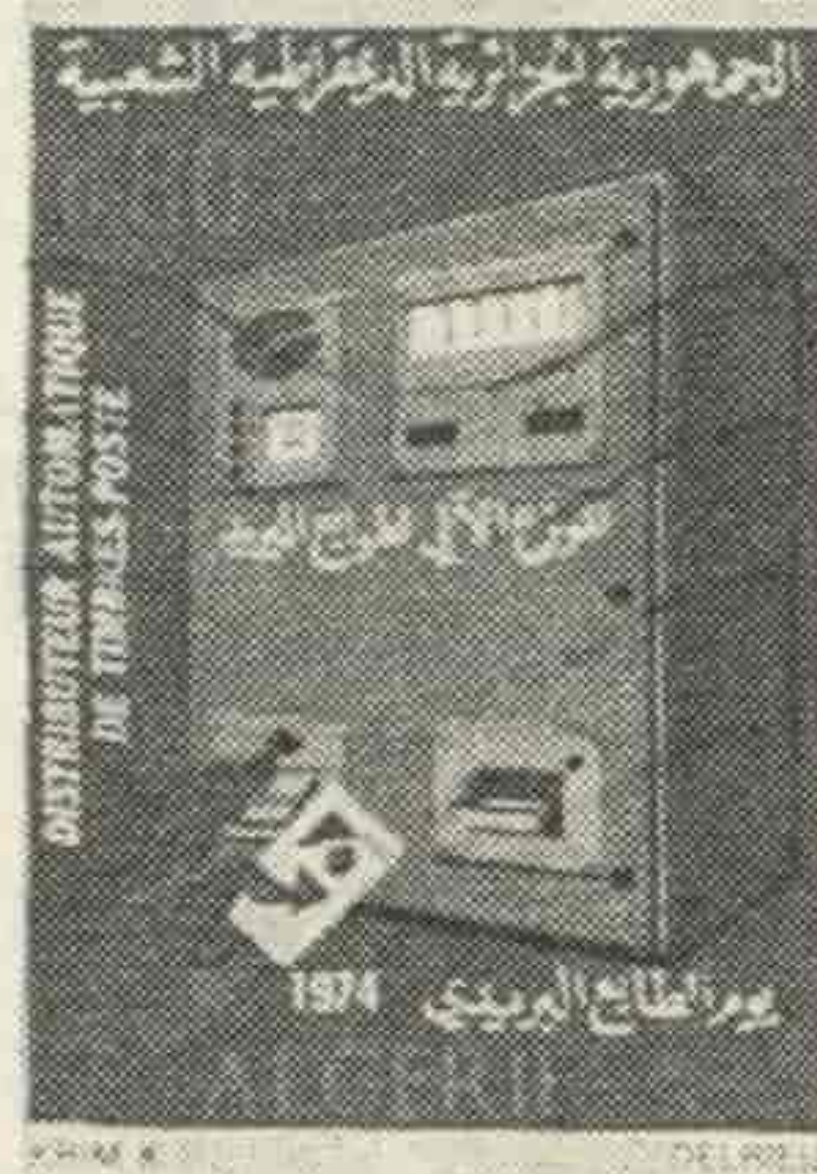
17. juli: Vojne uniforme (1, 2, 3, 7 i 8 Pt).

31. juli: Reptili (1, 2, 5, 7 i 15 Pt).

5. septembar: XVIII svetski šampionat plivača-spasioca u Barceloni (2 Pt).

19. septembar: Dela slikara Eduarda Rozalesa (1, 2, 3, 4, 5, 7, 10 i 15 Pt).

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (2 i 8 Pt).



PREKOMORJE

AVGANISTAN

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (7 Afg).

24. oktobar: Dan Ujedinjenih nacija (5 Afg).

ALŽIR

7. oktobar: Dan marke (0,80 D).

14. oktobar: Stogodišnjica UPU (0,80 D).

3. novembar: Dvadesetogodišnjica revolucije (0,40; 0,70; 0,95 i 1 D).



AUSTRALIJA

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (7 i 30).
9. oktobar: 150-godišnjica prvih nezavisnih novina u Australiji (7 c).

AITUTAKI

9. septembar: Iskrnavanje evropljana na Aitutaki (2×10, 2×25 i 2×30 c).
11. oktobar: Božićne marke, reprodukcije (1, 5, 8, 10, 25 i 30 c).

ANGVILA

27. avgust: Stogodišnjica UPU 1, 20, 25, 40, 60 c i 1,20 \$).

ANTIGVA

2. septembar: Svetsko prvenstvo u fudbalu (5, 35, 70 c i 1 \$).

ARGENTINA

1. avgust: redovna marka za vazдушnu poštu od 2,65 \$.
12. avgust: Isto, vrednosti od 1,70 i 1,95 \$.



BAHAMSKA OSTRVA

- septembar: Fauna (13, 14, 21 i 36 c).

BARBADOS

16. septembar: Redovne marke sa prikazima orhideja (16 vrednosti).

BRAZIL

26. avgust: Lubrapex 74 — San Paolo (blok od 2 Cr).

BRUNEJI

28. oktobar: Stogodišnjica UPU (12, 50 i 75 c).

DOMINIKA

- septembar: Stogodišnjica rođenja Vinstona Čerčila (1/2, 1, 2, 20, 40 c, 2 \$).

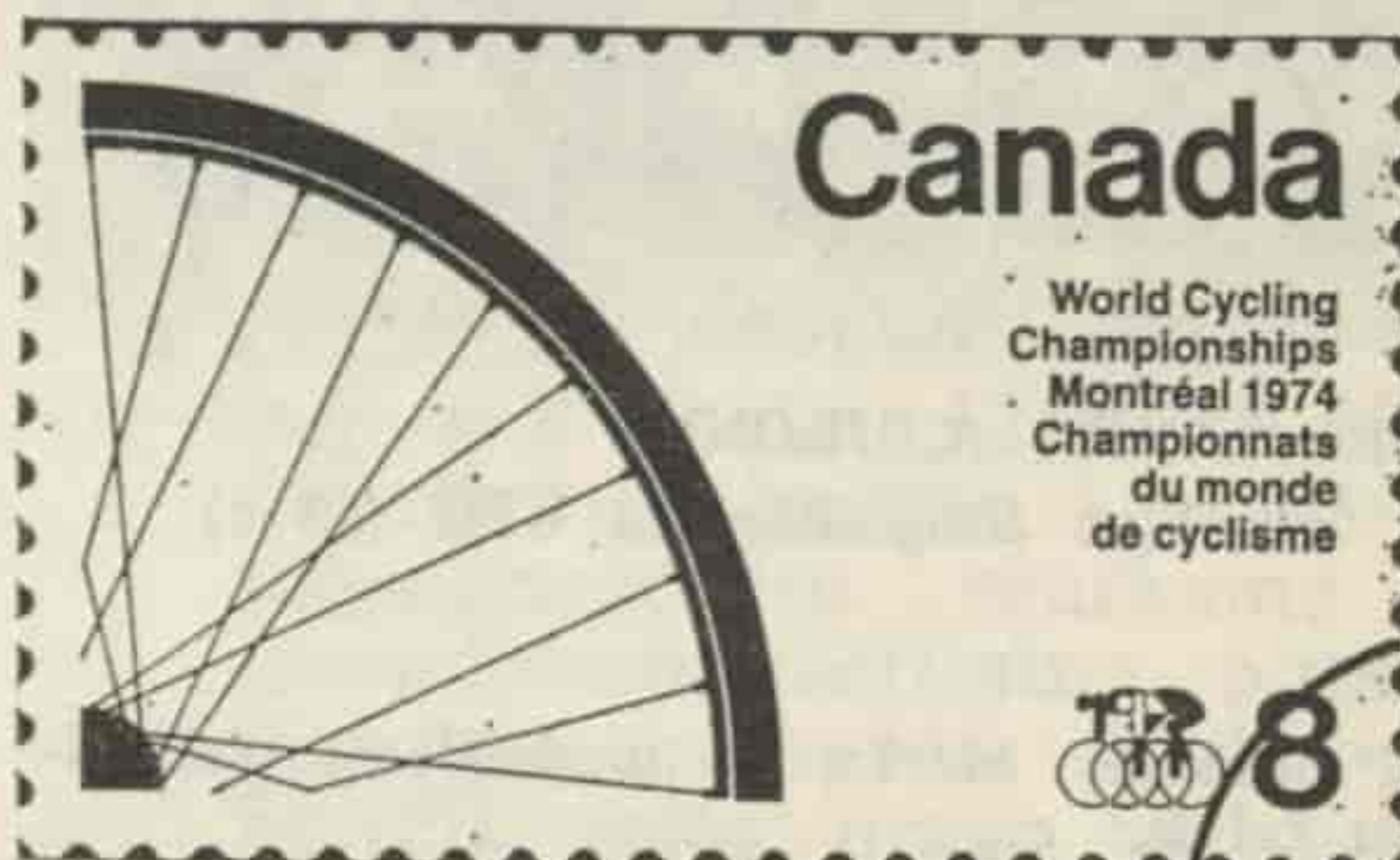
EGIPAT AR

6. oktobar: Dan učitelja (20 m); Stogodišnjica UPU (110 m); VI izložba plasti-

čne umetnosti (30 m); Godišnjica prelaske Sueckog kanala (20 m); Meridijan hotel u Kairu (110 m).

INDIJA

25. avgust: 75-godišnjica Kamale Nehru (25 p); Svetska godina populacije (25 p).



KANADA

7. avgust: Svetski šampionat u biciklizmu u Montrealu (8 c).
28. avgust: Stogodišnjica naseljavanja Manitobe (8 c).
23. septembar: Predolimpijske marke (4×8 c).
9. oktobar: Stogodišnjica UPU (8 i 15 c).

MALEZIJA

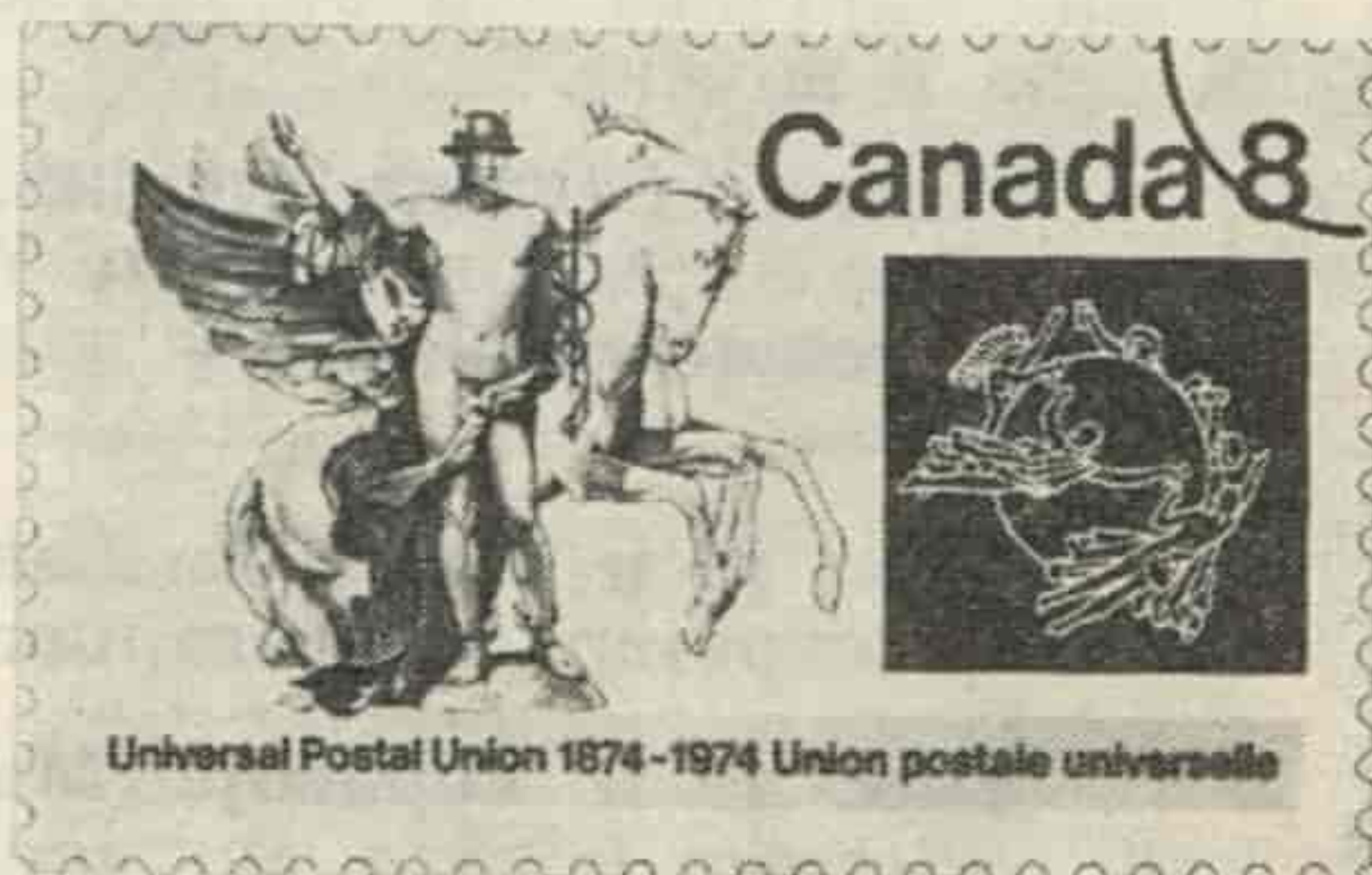
9. oktobar: Stogodišnjica UPU (25, 30 i 75 c).

MEKSIKO

28. avgust: 50-godišnjica meksičkog vazduhoplovstva (0,80 i 2 \$).

NOVI HEBRIDI

4. novembar: Božićne marke, reprodukcije (35 i 70 c).



NOVI ZELAND

2. oktobar: Božićne marke, reprodukcije (3, 5 i 10 c).

NIGERIJA

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (5, 18 i 30 K).



SRI LANKA (CEJLON)

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (50 c).

SAD

1. oktobar: Marka za povlašćenu poštari-
nu od 6,3 c.



12. oktobar: Pomoć mentalno zaostalnoj de-
ci (10 c).

23. oktobar: Božićne marke (3×10 c).

SURINAM

11. septembar: Stogodišnjica UPU (15 i
30 c).

27. novembar: Dobrotvorne dečje marke
sa doplatnim viškom (10+5, 15+8, 20+10,
25+15 i 30+15 c). p

TRINIDAD I TOBAGO

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (40 i 50 c)

TUNIS

septembar: Kongres socijalističke Destur
partije (25, 60 i 200 m i blok 500).

HOLANDSKI ANTILI

9. oktobar: Stogodišnjica UPU (30 c).



IN MEMORIAM

У последњих пар месеци наше чланство изгубило је че-
творицу другова кји су задужили нашу организацију да их
се сећа и помене.

Умро је **Синиша Остојић**, дугогодишњи председник дру-
штва „Евжен Дероко“, члан Управе Савеза филателиста Ср-
бије и вредан сарадник у нашој литератури, посебно у Фи-
лателисти.

Умро је и **Боша Видовић**, такође дугогодишњи члан
Управе, секретар и благајник Савеза филателиста Србије.

Умро је и **Боривоје Милетић**, скромни и тихи друг
који се свима браћао другарски и са пажњом.

Умро је и **Димитрије Спајић**, стари члан Управе СФЈ
и аутор каталога о нашим таксеним маркама.

Зато се сетимо покојника, изразимо саучешће њиховим
породицама и сачувајмо помен о њиховом боравку у нашој
средини.

Filatelističko društvo Zrenjanin održava sastanke svake nedelje od 10 do 12 sati u zgradi Udruženja samostalnih zanatlija, *Teplička ulica 20, Zrenjanin.*

Kupujem predfilatelistička pisma, celine, razna pisma obavezno sa žigovima mesta, poštu austrijskog Lojda, DDSG, parobrodsku poštu kao i svu ostalu brodsku poštu. Na sve ponude odgovaram i dajem informacije u vezi traženog materijala. *Vojin Višacki, Kosovska 11, 11000 Beograd.*

Menjam marke za marke celog sveta, a najviše iz SSSR. Nudim stari kovani i papirni novac celog sveta. Nudim stare poštanske marke i stare i nove razglednice. *Nenad Nikolić, Ljube Nikolića 28, 18000 Niš.*

Tražim razmenu maraka celog sveta na teme Umetnost i Fauna. Osim toga gramoploče pop muzike. Kor. ruski, engleski, srpskohrvatski. *Pleskov J.B., Glavpočtamt a/ja 165, Volgograd, SSSR.*

Tražim marke celog sveta na teme Umetnost, Fauna, Kosmos i Sport, kao i ploče sa pop muzikom. Nudim marke SSSR. Kor. ruski, engleski i srpskohrvatski. *Jagubkin Aleksandar, a/ja 175, 400066 Volgograd, SSSR.*

- Najpovoljniji uslovi oglašavanja u Skandinaviji, 1 red (40 znakova) samo din. 1,60.

FRIMÄRKS HORIZONT

- Godišnja pretplata samo US dolara 2 ili din. 32 ili 10 IRC. Pretplatu primamo i u čistim jugoslovenskim markama u kompletnim serijama po nominalnoj vrednosti. Svaki pretplatnik stiče pravo na jedan besplatan oglas od 5 redi. Primerak časopisa možete dobiti ako nam pošaljete 1 IRC ili din. 3,20 u čistim jugoslovenskim markama.
- Ako želite korespondente, mi ćemo Vam pomoći svojom listom adresa koja se šalje u sve krajeve sveta. Pošaljite nam US dolara 1 ili 10 IRC ili din. 16 u čistim jugoslovenskim markama, i objavićemo Vašu adresu i želje.

Postlada 1041,
S-570 10 Korsberga,
Sweden

Tražim razmenu sa jugoslovenskim filatelistima, Korespondiram nemački, jugoslovenski, francuski. *Gerhard Schmidt, Hoffnungstrasse 7, 405 Mönchengladbach, B. R. Deutschland.*

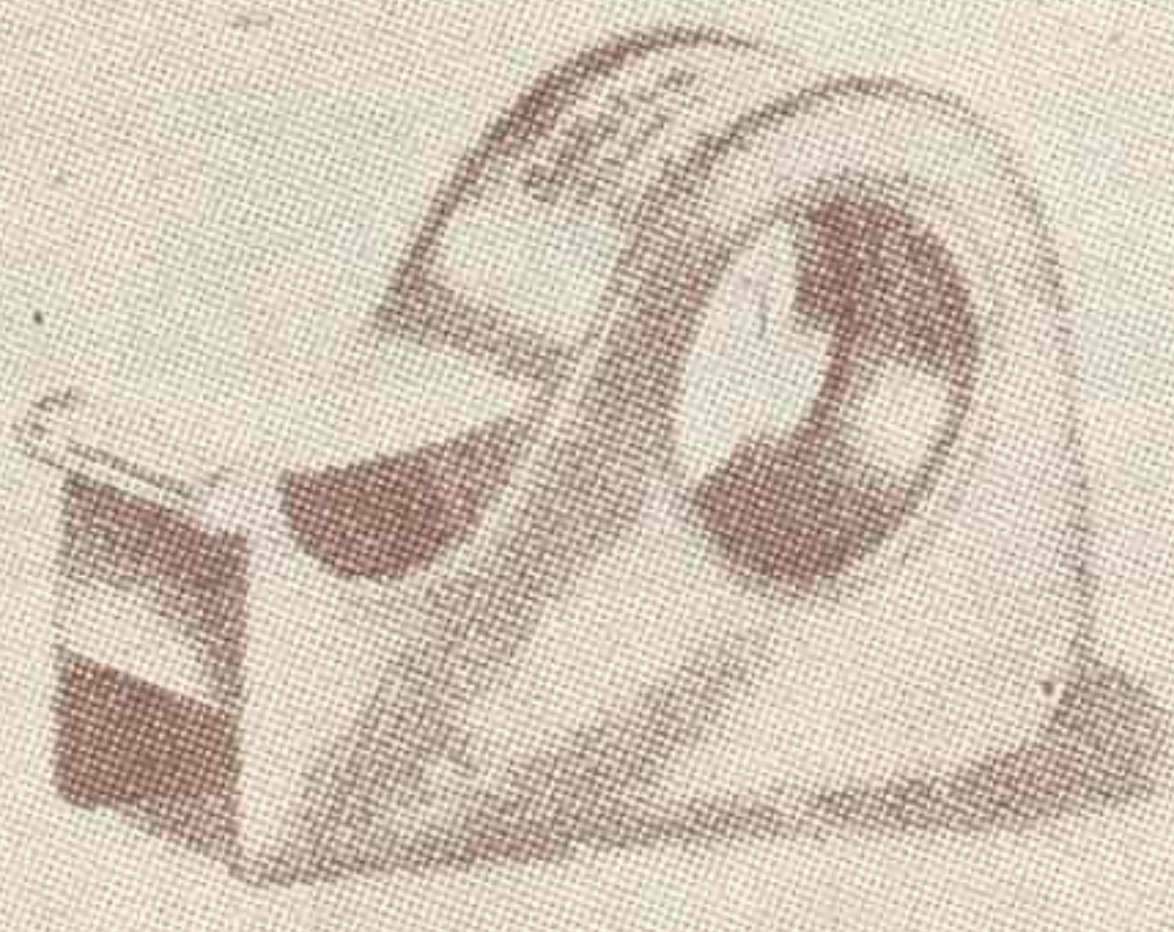
Kupujemo marke Jugoslavije po novim najvišim cenama, na primer:

Jugo-katalog	cena	plaćamo
418 C zupčanje 12 ½	25.—	100.—
430 a sa DJ namesto DU	22.—	150.—
545 Sajam Zagreb	5.—	10.—
607 Istra	20.—	180.—
1063 Mostar	3,50	5.—

i još mnoge druge.
Takođe otkupljujemo marke VUJNA-e i okupacione Srbije. Molimo zahtevajte naše opširnije otkupne liste.

Werner KLAUS, D-7530 Florzheim, Dillsteinerstr. 15

PLASTIČNO STOJALO



aero

Selotejp

